EL POBLE CATALÀ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ SENSE PARTICIPACIÓ A LA NOSTRA BIBLIOTECA — CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES: 4 pessetes trimestre — PAISOS D'UNIÓ POSTAL: 5 pessetes trimestre

ANY VII • Barcelona, dimars, 15 de mars de 1910 • NUM. 1.839

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. — TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ AB UN VOLÚM TRIMESTRAL DE LA NOSTRA BIBLIOTECA — CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES 5'00 pessetes trimestre — BARCELONA: 1'50 pessetes al mes | Cts. 5

COSES D'ALEMANYA

Associacions d'estudiants

Jo també, estudiant vell, estudiant per segona vegada, vull adressarme «als meus amics, els estudiants» de Barcelona, com ho ha fet en Pere Corominas, si bé sense el prestigi y la forsa de la seva paraula y desde altres punts de vista ademés del seu, exposat en aquestes planes. En aquesta segona vida d'estudiant que ara porto, sento dintre meu reverdir els antics entusiasmes, y vull posar al servei dels meus joves companys tot lo que hagi pogut apendre per propria experiencia en aquestes terres de plena y feconda vida universitaria.

Poca cosa sé de la vostra novella Societat, amics estudiants. No tinc més que un concepte general y molt incomplet de sa organisació y dels seus fins; sé solament que es una empresa de germanor y d'ennobliment de la classe estudiantil y sé també que'l fundador de la Societat ha sigut estudiant en la Universitat de la veína ciutat de Leipzig y que a l'empendre sa obra, ha tingut davant dels ulls les Associacions d'estudiants que tan pròspera vida porten en terres d'Alemanya. Per lo tant, me'n guardaré bé prou de presuposar que està en la vostra intenció realisar entre nosaltres una imitació més o menys fidel d'aquestes Associacions de estudiants alemanyes. Sols m'hi referiré perquè entranyen aquestes un potent esperit de solidaritat y són un bon exemple pera estudiar els perills y les ventatges que pot tenir aquest esperit d'associació implantat entre'ls nostres estudiants, segons siguin les orientacions y el sentit que prengui l'organisació de les novelles corporacions.

Hi han dues bases indispensables pera fer saludable y feconda qualsevol Associació d'estudiants. La primera's refereix a l'«estudiant», la segona a l'«home». La Associació ha de tenir per objecte intensificar l'estudi, primer, y segon, iniciar a l'estudiant en la vida plena del temps y de la societat a la que pertany. L'Associació en aquest sentit deuria esser el vestíbul de l'arena de totes les grans lluites socials del present, el noviciat d'un veritable culte de l'energia intelectual y moral en que s'aprengués a veure apassionadament l'aspecte universalment humà de tot saber y de tota ciencia pera ferlos servir d'instrument en la lluita per la justicia y la veritat. Desgraciats els estudiants que no més vulguin esser estudiants! Tornariem als temps odiosos dels capells ab cullera y forquilla que encara's perpetúen en la caricatura carnavalesca de les estudiantines!

Y això precisament es lo que veiem en aquesta Alemanya, famosa, no obstant, per ses Universitats y sos homes de ciencia. Aquestes Associacions d'estudiants que per aquí floreixen no són més que ridícoles estudiantines que tanquen als estudiants en les quatre parets dels rigorosos reglaments de l'Associació respectiva y els mantenen isolats tant de la vida de l'Estudi com de tots els interessos humans, de totes les lluites ennoblidores dels ideals moderns. Els estudiants alemanys associats no són més que grans criatures ilusionades ab la lluentor dels llurs uniformes ridícols, disposats a perdre tot el seu temps d'estudiant pera donar compliment a la minuciosa y complicada reglamentació de llur corporació respectiva y aspirant no més a exhibir en el rostre algun tall de sabre que'ls consagri oficialment com a valents. Y aquest es el més gran perill de la vostra Associació, això es, que sense adonarvosen la convertiu en una estudiantina més o menys modernisada. M'han dit que ja porteu unes gorres vírolades... Mal comensament! Esteu en la pendent del precipici! Aneu a formar una casta, y això fora suicidarvos! Prengueu el nom d'Estudiants com un adjectiu, no com un substantiu! Sigueu no més que Ciutadans estudiants y la vostra Associació serà una forsa social. Altrament no fareu més que perpetuar la superficial tradició de aquesta classe anodina d'estudiants, que no han servit més que pera proporcionar anècdotes gracioses sobre'l llur bon humor y el llur enginy.

Esteu en la pendent, y el nostre Corominas us ho ha advertit ab veu forta! Si les gorres estudiantils cobreixen solament caps despreocupats de tots els palpitants problemes socials y religiosos que són la vida de la nostra societat, poc podrà esperar la patria y l'humanitat de les Associacions d'estudiants. Mireu lo què passa en aquesta Alemanya. Malgrat sa gran cultura y grans progressos d'ordre econòmic y científic, ja sabeu que es un poble polítca y socialment ben endarrerit. Viu encara en lo social en plè règim de castes, y en lo polític baix un règim autocràtic y feudal disfressat sota brillants apariencies. Les classes burgeses viuen completament desinteressades de la política, y si no fos el poderós moviment socialista sorgit de les entranyes del baix poble, no's veuria encara'l dia en que poguessin sortir d'aquesta inconsciencia ab que abandonen el govern del país en mans de les oligarquies reaccionaries que'ls governen. Per això s'explica que aquests estudiants que veig passejar rumbejant llurs gorres multicolors se resignin no més que a beure bona cervesa y batres en duel y a complir extrictament la proibició terminant, que la majoria de llurs Associacions consignen en llurs estatuts, de tractar entre ells de qüestions polítiques y religioses. Ells que tenen a gloria esser els hereus de les costums cavalleresques mitgevals, no poden trobar sinó esplèndit l'«absolutisme» del kaiser y de les oligarquies conservadores que governen l'Alemanya; y així entenen que la política no s'ha fet pera ells y la deixen en un recó. Y d'ells haveu près model, estudiants de Barcelona? Es que també tots vosaltres trobeu esplèndit el règim actual de la nostra Espanya? Es que trobeu sense defecte l'estat present del món? Y si no'l trobeu així, ¿còm es que voluntariament us poseu una mordassa pera ofegar la furia de vostres santes indignacions? Es que us voleu fer una torre d'ivori ont no arribi el clamoreig de les lluites humanes? Oh, no volgueu passar, com aquests estudiants alemanys de les gorres y de les bandes, d'una infantesa a una altra nova infantesa!

Però potser me direu que aquesta proibició de parlar de qüestions de política y no religió no es més que una condició favorable a la germanor y a l'estudi. En quant a la germanor, trista germanor serà la que's basi sobre'l forsat silenci de les més nobles passions per la justicia y la veritat. Y en quant a l'estudi, veieu altra vegada lo què passa ab aquestes Associacions alemanyes. Aquestes Associacions no's distingeixen pas per esser planters d'estudiants estudiosos y d'homes de ciencia. Puc dir que tots els estudiants de valía que conec no pertanyen a cap Associació; y més d'un m'ha declarat que se havia vist obligat a sortir de l'Associació a que pertanyia pera poguer aprofitar intensament el temps per l'estudi. Precisament en tot Alemanya hi ha una reacció formidable contra les antigues Associacions, y cada dia són més nombrosos els estudiants lliures, fins al punt d'haverse fundat una «Freistudentenschaft», o sigui, Associació d'estudiants lliures que representa a tots els que no estan incorporats. Aquesta Associació purament nominal, sense local social ni obligacions de cap mena, porta a cap una intensa campanya contra les tendencies representades per les antigues «Verbindungen» o Associacions, y persegueix llur desaparició.

Vull dir ab totes aquestes explicacions que jutjo inútil o perniciosa tota Associació d'estudiants? No, de cap manera. Crec que una Associació fundada ab el doble fi de fer «estudiosos» y de fer «homes», d'estimular l'amor a la ciencia y a l'humanitat, de fer cercar el repòs en els llibres y al mateix temps la lluita en el món, per la veritat y per la justicia, crec fermament que una Associació així d'estudiants fora un magnífic instrument de cultura ont se podria concentrar tot l'ardor inextingible de progrés, tota la furia generosa d'ideal que batega en la nostra joventut universitaria. Féula així, joves estudiants de Barcelona, la vostra Associació, y el meu cor serà ab vosaltres.

MANUEL DE MONTOLIU.

Halle a. S. 8-III-910.

ATENEU ENCICLOPÉDIC POPULAR

CONFERENCIES CULTURALS

La conferencia de dissabte va anar a càrreg del doctor don Nicolau Amador.

Ab paraula enérgica el conferenciant va doldres de nostra inferioritat en l'ordre de l'ensenyansa, comparantnos a l'efecte ab els demés paisos europeus. Va indicar el doctor Amador que, contra el parer d'alguns, el nostre tipu étnic pot arribar a cooperar a la civilisació moderna lo mateix que les altres rasses europeres, puig la nostra inferioritat actual no es més que una somnolencia en nostra evolució mental.

No devem abandonar la veu d'homes insignes que en sa campanya en pro de l'ensenyansa han posat y ab fonament totes llurs esperanses en nostra resurrecció, posantnos en condicions de rivalisar ab els demés paisos progressius. Aquesta saludable empresa ha d'estar allunyada per complet de tota política governamental, puig la política es condició externa y no causa.

El pedagog no es el que fa del noi un home, sinó la Societat; aquell el prepara y el condueix, aquesta l'assegura. Qualsevulga que siguin, les manifestacions obeeixen al medi; si nosaltres obrem sobre'l medi obrarem també sobre l'organisme, així es que si no's milloren els métodes d'ensenyansa, encara que's presuposim quantitats enormes, no es possible resoldre'l problema. Va combatre enérgicament el conferenciant l'ensenyansa práctica; no deu persistir l'avorrible métode de que'l noi aprengui sols de memoria sinó que s'ha de desenrotllar son enginy y iniciativa. En l'ensenyansa de l'infantesa hi han diversos periodes y a cada un d'ells se l'ha de tractar ab relació al mateix.

El noi constitueix un organisme instintiu y independent y per lo tant no se l'ha de sotmetre, com passa ara, a un esclavatge baix el pretext d'obediencia. Aquest neix d'una encertada educació que imposa la raó al deixeble, sabent aquest acceptar lo bó y rebutjar lo dolent.

Explicá, exposantne diversos exemples, les innombrables ventatges de l'ensenyansa pel treball manual. L'educació del noi ha de compendre principalment el tracte, la vista y l'oido. No's tracta de que desde l'infantesa se l'exerciti en un ofici, sinó de desenrotllar en ell l'amor al treball familiarisantlo ab l'art o professió pera la qual demostri més aptituts y iniciatives.

Demaná també'l conferenciant que's dongui també la deguda atenció al problema de l'ensenyansa pel treball manual, ensenyansa acceptada ja per diversos paisos. També's mostrá partidari de que ab l'educació se donguin nocions polític-socials, a fi de que a la major edat no desconeguin els seus devers envers l'Estat y la societat.

Crec jo — acabá dient — que deuria fense una invocació pera la millora de l'ensenyansa práctica que tants bons resultats dona en altres nacions. Es precís, si volem tenir una personalitat, que interessem a l'opinió pública pera que's preocupi de l'implantació de tals reformes.

El doctor Amador fou molt aplaudit.

UNA QÜESTIÓ INTERESSANT

La representació proporcional en el sufragi universal

La Joventut Nacionalista, entitat formada pel jovent estudiós de la Lliga, ha decidit empendre una activa campanya a favor de la representació proporcional. Paralelament, la Secció d'Estudis y Propaganda del C. N. R. de Barcelona, formada igualment per l'element jove de la entitat, ha pres l'acord de plantejar aquesta interessant qüestió davant del nostre poble. Complint de bon grat l'encàrreg dels meus estimats companys de la Secció, prenc avui la tasca d'exposar la qüestió de la representació proporcional.

Actualment regeix en el nostre país, en l'aplicació del principi del sufragi universal, el sistema anomenat majoritari. Aquest sistema es aquí seguit ab tota puresa en les eleccions de districte; en les eleccions de circumscripció s'h. veu ja un rudiment de representació proporcional, al deixar alguns llocs lliures a la minoria. Segons el sistema majoritari, la representació pertany totalment y exclusivament a la majoria de cada demarcació electoral. Les minories, encara que siguin molt fortes, encara que sols tinguin un vot menys que la majoria, se queden sense representació. Tal succeeix en els districtes espanyols y en els «arrondissements» francesos.

Això, certament, es injust. En virtut del sistema majoritari les minories queden brutalment aixafades. No seria més just, més llògic y més democràtic que les minories obtinguessin la representació corresponent a la seva forsa numèrica? An aquest desitg d'equitat respon el sistema de la representació proporcional. Com el seu nom indica, aquest sistema dona a cada partit o a cada grupu d'electors un nombre de representants proporcional al nombre de vots reunits.

Al primer cop d'ull el sistema proporcional es senzillíssim. El senyor Agulló y Vidal, en un recent article a «La Veu de Catalunya», cita un argument de M. E. Naville pera donar un fonament de racionalitat al sistema de representació proporcional. «Dirigiuvos—diu M. Naville—als nens de les escoles, o a les dònes, desconeixedors de la vida política, y digueulos: 10,000 electors han d'elegir 10 diputats: suposemlos dividits en dos grupus, un de 6,000 y un de 4,000. ¿Quànts diputats han de tenir els 6,000? Y us diran: 6. ¿Quànts n'han de tenir els 4,000? Y us diran: 4. Suposem els 10,000 electors dividits en 3 grupus, de 5,000, 3,000 y 2,000. ¿Quànts ne toquen a cada un? Y us diran: 5, 3 y 2 respectivament.»

Però es amagar una part de la veritat el presentar la qüestió sota aquest aspecte d'encantadora senzillesa. La veritat es que en l'aplicació pràctica de la proporcionalitat electoral esdevenen greus dificultats. Les unes són d'ordre polític y les altres d'ordre aritmètic. Y cal tenir ben bé en compte abdues menes de dificultats pera judicar la qüestió ab ple coneixement de causa.

Totjust ara està plantejat aquest plet a la Fransa. D'alguns mesos ensà no pot obrirse cap periòdic francès sense topar ab les inicials R. P. (representació proporcional). La qüestió ha estat debatuda en la prempsa, en el miting y en la tribuna de la Cambra de diputats. Partidaris y contraris de la R. P. venen sostenint una gran batalla, haventse buidat per una y altra banda tots els arguments pràctics y teòrics. Si la qüestió fos tant fácil y senzilla com alguns la presenten, no's compendria una lluita tant forta y tant llarga com la que a la República francesa se està sostenint. En pro y en contra de la reforma veiem lluitar barrejats a homes de tots els partits. Entre'ls defensors de la R. P. hi ha'l capdill socialista M. Jean Jaurés, el moderat M. Charles Benoist, el radical Ferdinand Buisson, el ministre Millerand, el diputat socialista Varenne, el republicà del centre Paul Deschanel y l'exministre Poincaré. Entre'ls enemics se hi compten els expresidents del Consel, M. Clemenceau, M. Combes y M. Bourgeois, el diputat socialista Breton, els exministres Camille Pelletan y Hanotaux y el professor de la Sorbona M. Aulard. Per què davant de tant lluit estol de defensors de la representació proporcional hi ha un estol no menys lluit de contraris? Què hi troben els seus enemics pera rebutjarla?

El sistema proporcional aventatja al majoritari en justicia aritmètica. Però presenta, desde'l punt de vista polític, innegables perills. La representació proporcional afebleix les majories en profit de les minories. Ab les mateixes forses numèriques, les majories minvem y les minories creixen. Així la representació proporcional es causa molt sovint de que en la corporació elegida no hi hagi majoria absoluta. A Finlandia, ont existeix la representació proporcional desde l'any 1905 en que li fou regoneguda novament per Russia l'autonomia, les tres Dietes que s'han succeit no han tingut dintre d'elles majoria absoluta de cap partit. La Dieta actual, elegida recentment, està composta pels diputats següents:

Socialistes	86
Vells finesos	42
Joves finesos	28
Suecs	26
Agraris	17
Demòcrates cristians	1

A Bèlgica ont també funciona la representació proporcional, tenen encara'ls catòlics una petita majoria a la Cambra de representants; però en el cas, que sembla segur, de perdre llocs els catòlics en les eleccions que d'aquí pocs mesos se celebraran pera renovar la meitat de la Cambra, tota majoria absoluta haurà desaparegut de la mateixa. Ara'ls tres partits belgues compten ab aquests diputats:

Catòlics	87
Lliberals	43
Socialistes	35

No més cal que'ls catòlics belgues perdin cinc llocs, y la seva majoria desapareixerà. Els altres dos partits hauran de coaligarse pera esser majoria dintre de la Cambra de representants.

Aquest afebliment de les majories y aquesta possible desaparició de la majoria absoluta poden portar greus pertorbacions segons sigui la situació política interior d'un país. La Fransa se troba en aquest cas, y per això s'explica que homes com M. Clemenceau s'oposi a la representació proporcional y que'l president del Consel, M. Briand, malgrat les seves simpaties per la reforma, s'hagi negat resoludament a establirla en les eleccions generals de diputats que a darrers del mes entrant se efectuaran a Fransa.

Sobre aquest aspecte de la qüestió y comentant el debat que sobre la R. P. se plantejà'l prop-passat mes de novembre en la Cambra de diputats de Fransa, escrivia jo en aquest diari:

«Les ventatges y inconvenients del sistema majoritari actual comparadament ab el sistema proporcional han estat y són llargament debatudes en la prempsa y en les reunions públiques. Però aquest aspecte doctrinal de la qüestió ha quedat rellegat a segon terme. Fins se pot dir que en aquest aspecte teòric, els defensors de la representació proporcional porten ventatja sobre'ls seus contrincants y que l'opinió dels més eminents homes polítics de la Fransa es favorable a la reforma del sistema actual d'elecció. El aspecte més interessant y trascendent del problema està en les conseqüencies pràctiques que la reforma tindria y la seva influencia en l'orientació política de la República. Perquè es més que probable —y aquest es l'argument principal que esgrimeix M. Leon Bourgeois pera oposarse a la reforma—que la representació proporcional portaria com a conseqüencia la debilitació de la majoria parlamentaria en benefici de les oposicions, que, al créixer en nombre, serien una menassa constant pels governs, la situació dels quals devindria insegura y difícil. Per la representació proporcional se tornaria, segons en Bourgeois, als ministeris inestables d'èpoques passades, als ministeris de vida precaria y curta, incapassos de continuar la gran obra de reformes empresa valentament pel radicalisme francès.»

Tant perillós consideren alguns republicans francesos l'establiment de la representació proporcional, que quan l'apòstol de la reforma, M. Benoist, en un article periodístic en que cantava'ls progressos del principi proporcionalista, exclamà: «La R. P. s'ho emportarà tot!», l'exministre M. Hanotaux li contestà: «Sí; però tinguem compte que no s'emporti la República!»

Alguns pensaran que això no val a tenirho en compte, car per damunt de les conveniencies d'un partit hi ha l'interès de la justicia, la qual obliga a donar a cada partit, sigui governant o d'oposició, la part de representació pública que li pertoqui. Mes aquí no's tracta solament d'una qüestió de conveniencia. Va enclosa en això una qüestió més fonda. Quan un partit obté la majoria ab la forsa dels vots del poble, s'han de donarli facilitats pera la seva obra de govern, o bé se l'ha d'entrebancar ab un excessiu contrapès de les minories? Es que tota l'equitat política està en l'aritmètica?

A. ROVIRA Y VIRGILI

De Madrid estant

Forsa d'atracció

La simpatia, microbi o fluid, respon indubtablement a causes que encara no han profundisat prou els homes dedicats a l'estudi del sentimentalisme.

Tot sovint som protagonistes o espectadors de casos que constitueixen veritables meravelles. Persones que sols hem vist una vegada, que no coneixem a fons, de les quals potser ens separin veritables abims de caràcter, de gustos y d'idees, no sabem per què ens són simpàtiques y sentim una forsa irresistible que'ns empeny cap a elles.

Altres vegades succeeix tot lo contrari. Volem simpatisar ab una persona, fem esforsos pera convencens a nosaltres mateixos de que aquella persona meneix totes les nostres simpaties, y no hi ha medi de que ho conseguim. Com que encara's tenen de trobar les lleis que regeixen els impulsos del sentiment! Com que no hi ha res tan anàrquic com els afectes d'odi y d'amor en l'home!

Prova de tot això que acabo de dir y de moltes altres coses que crec oportú callarme, es lo que està passant a l'embaixador del Marroc, Ben-El-Muaza.

Aquest diplomàtic moro fa temps que's troba a Madrid. Ha conegut tres presidents del Consell de ministres: en Maura, en Moret y ara en Canalejas. Ab en Maura hi mantenia una relació purament superficial; ab en Moret van arribar a esser amics, d'una amistat de circumstancies: al deixar en Moret la Presidencia s'ha refredat la relació fins al punt de que no fan més que saludarse quan se troben pels carrers.

—Passiho bé, don Segismon!

—Passiho bé, Sidi Muaza!

En cambi, ab en Canalejas hi ha una amistat tan fonda, que casi bé resulta un desfici.

En Muaza va cada dia a casa den Canalejas; en Canalejas, així que té un moment, se'n va cap a l'Hotel Cervantes. Sopen junts dues o tres vegades cada setmana, se fan regals, se tracten com si fossin amics de tota la vida y fins haguessin anat a estudi junts.

Y això no respon a raons de semblansa moral: el Muaza es un bon moro, y en Canalejas un perfecte cristià, que té oratori a casa seva y capellà a sòu. No respon tampoc a identitat d'opinions polítiques: el Muaza es absolutista fins al moll dels ossos, y en Canalejas demòcrata, com tothom sab. Menys encara pot venir de l'idiosincracia dels dos personatges: el Muaza es un home callat, y en Canalejas un xerraire. En quant a coincidencies filosòfiques, Muaza es platònic, y en Canalejas deixeble de Kant. Raons d'atavisme tampoc se'n troben: quan els avantpassats del Muaza dictaven lleis a Damasc, els avantpassats den Canalejas mataven moros distrets a cops de massa pel reialme de Murcia.

Aquest últim detall ens consta: al mateix Canalejas vaig sentirli explicar una vegada que'ls seus retabesavis havien comès moltes heroicitats, quan Espanya lluitava contra la morisma infidel.

Y malgrat aquestes tremendes diferencies d'esperit, de sentiments, de mentalitat y de nissaga, don Josep Canalejas y Ben-El-Muaza s'estimen com a germanets.

L'altre dia en Canalejas va donar al seu amic un dels retrats que acaba de ferse lluint l'uniforme de president del Consell de ministres, ab una molt expressiva dedicatoria. El Muaza ha correspost a l'obsequi ab un retrat seu ont apareix voltat de les seves dèu dònes y dels diset fills que té a Fez. La dedicatoria diu:

«Al ilustre y sabio don José Canalejas, bendito de Dios, del gran Rey de las Españas, bendito de Dios también, buen amigo del Mogreb. — La protección de Alá no nos falte á todos. — Como recuerdo de sincero afecto. — Ben-El-Muaza, siervo del Profeta.»

En Canalejas, tot cofoi, ensenya el retrat a quantes persones van a casa seva.

C.

Madrid, 13 mars.

Informació política

Miting a Vilanova

Demá a la nit se celebrará a Vilanova y Geltrú un miting en pro de les escoles lliures, prenenthi part els senyors Corominas (don Pere), Pinilla, Litrán, Ulled (don R.) y Robatti.

F. R. C. de Sans

Haventse reunit el dia 12 del corrent els acreedors d'aquesta Societat pera ferloshi entrega de les obligacions serie A pera cancelar el seu crédit, s'avisa a tots els que no assistiren a l'esmentada reunió que poden passar per la Secretaria de la Societat, tots els dies feiners, de nou a onze del matí, y de tres a cinc de la tarda, que se'ls hi fará entrega de les obligacions que'ls correspongui per saldar els seus créditS y a la vegada se'ls anuncia que'l dia primer d'abril se fará el primer sorteig pera l'amortisació de les susdites obligacions.

Qui ha arribat al Pol?

De Washington s'ha telegrafiat que la Cambra de Representants ha confirmat l'informe de la Subcomissió naval y ha decidit no concedir honors a Peary mentres no demostri d'una manera ben palesa que ha descobert el Pol Nord. Aquesta nova ha estat molt comentada en tots els centres científics del món y per tots els diaris.

Aquest acord ha estat considerat com ofensiu pels socis del Peary Artic Club, fundat pera glorificar al seu héroe, y han enviat furibons remitits protestatius a la prempsa.

Els antics amics de Cook se vengen ara de les innombrables mofes que s'havien fet del seu explorador admirat. Y en la prempsa no para de sortir articles, dient que Peary ha fet si fa o no fa lo mateix que'l malaventurat doctor de Brooklyn.

Resulta de l'informe redactat per la Subcomissió naval que Peary procedí com Cook. Mentres aná en companyia de Bartlet, la seva marxa diaria no passá de nou milles quant més. Peró quant Bartlet el deixá, portá una marxa mitja de 27 milles y mitja, lo qual vol dir que aumentá la velocitat d'una manera enorme.

La seva tornada desde'l Pol al campament de Barletlet fou encara més extraordinaria. Cobrí distancies de 44 milles en dotze hores de marxa.

Això es lo que diu ell. Perqué'ls diaris publiquen tots aquests dies telegrames firmats per l'arriscat explorador Shackleton, que no fa gaire ha fet un viatge a les terres antártiques, afirmant que cap home pot caminar, en les regions circumpolars, a més de 12 milles diaries. Aquesta marxa es la máxima que's pot aconseguir en aquelles terres inhospitalaries, cobertes eternament de neus. Aquesta afirmació es compartida per l'almirall Melville y altres famosos exploradors.

Ab tot això Peary está indignadissim y se nega a entregar el reste de la documentació que diu posseir y que proven, segons ell, la seva arribada al Pol.

La seva situació no pot esser més desairada. El Senat l'ha nomenat visalmirall y el Congrés se nega a ratificarli el cárreg. De manera que la seva gloria menassa durar tant poc com la de Cook.

Lo que's posa en clar de tot això es que ni en Cook ni segurament en Peary han vist en tota la seva vida el Pol. Esperem que un altre més afortunat hi arribi y que'ns porti d'allá unes proves tant convincentes que no permetin el dubte més llunyá. Perqué si no, després de les dues burles que acabem de sofrir, ningú ho creuná.

D'AVIACIÓ

Exposició d'Aeronàutica

Ahir, a la tarda, s'inaugurá oficialment la primera Exposició d'Aeronáutica organisada a Espanya. L'Exposició está instalada en els baixos de la casa de mobles den Pere Reig (Passeig de Gracia, núm. 27) y ha estat organisada per l'Associació de Locomoció Aerla de nostra ciutat.

L'Exposició es ben curiosa y digna de esser visitada y elogiada pels treballs y els esturlis que demostren haver fet la gran majoria dels expositors. Y no estem tant bé a Espanya d'estudis científics pera passar somrientnos davant d'aquesta Exposició.

Aquesta se compossa d'uns 150 aparells, tots els quals, a excepció de dos, són models.

Hi han exemplars de tots els medis de navegació aerla coneguts fins avui, de tots els aparells que s'han remontat per sobre la fas de la terra: desde l'infantívol y pintoresc globu aerostático, fins a les complicades máquines multiplanes.

Tenen seccions especials en l'Exposició dues entitats que han cooperat ab l'A. de L. A. a l'organisació d'aquella: el Club Aeri «Santos Dumont» y la «Juventud Aviadora Española».

El Club Aeri «Santos Dumont», que constitueix una secció de l'Associació Catalana d'Estudiants, presenta 17 models. Y com que'n són ben dignes aquests escolars que dediquen les seves hores vagoroses an aquests treballs que constitueixen un honest y instructiu esbarjo, de que se'ls dongui a conéixer, com un exemple, al públic, anem a transcriure'ls noms dels expositors d'aquesta secció: Són els senyors germans Doménech y Roura, Vilanova y Torras, Montrós, Reixach, Vidal, Bassols, Danes, Doménech (Josep) y Terricabrís.

De la «Juventud Aviadora Española» ne sobressurten uns aparells exposats pel seu vispresident don Josep M.ª Martino. De ells ne sentirem fer grans elogis a persones competentes.

L'entitat organisadora, l'A. de L. A., no's reservá cap lloc especial, peró els seus socis acabaren d'omplir el vastíssim saló, exposant diversos d'ells nombrosos models. El «record» del nombre potser el guanya el tinent coronel de la guardia civil senyor Ponte, que hi té models de aparells de totes menes y gustos: monoplans, biplans, triplans, rígits y planers, etz., etz. Els senyors Carsi, Armengol, Verdaguer, Massó, Bosser, y altres que no recordem, també hi tenen diversos models.

A les parets hi ha també una colecció molt interessant y instructiva de fotografies referents a l'aviació, com siguin: de motors, d'aparells fent evolucions, d'aparells d'ensenyansa, etz., etz.

Al mitg de la sala hi han les que'n podriem dir «pesses grosses» de l'Exposició. Això ja no són models, sinó aparells complets. Són dos, tots propietat del conegut aviador senyor Brunet. Un d'ells es el biplá, notablement modificat, ab que'l mecánic senyor Olivert feu, no fa pas gaire temps, a Valencia diversos experiments; l'altre també es un biplá planer, sistema... (no recordem ara el nom), ab importants modificacions, tal com el cambi de la qualitat de fusta. Al peu d'aquest aparell s'hi exibeix una veritable curiositat: la primera hélis trencada a Espanya, fent evolucions en aquesta mena d'aparells. Succeí el diesgraciat accident a Valencia, y a l'esmentat biplá del senyor Brunet, dirigit pel senyor Olivert.

Al fons d'una sala hi ha una taula de biblioteca ab nombroses revistes dedicades a l'estudi de l'aviació. Y pera completar l'instalació, la casa Dalmau Montero hi té exposats diversos barómetres de pressió y altura y altres aparells pera fer observacions durant les volades.

Com a expositors solts, esmentarem an el senyor Juandó, el «degá» dels «amateurs» barcelonins, que hi té una colecció d'aparells que, amablement, fa funcionar tot seguit que veu algú parat davant d'ells, y als coneguts fabricants de articles de paper senyors J. Millart y J. Forés, que hi presenten estels y bombes aerostátiques ab els més grotesos ninots. El senyor Millart obsequiava ahir als concurrents a l'Exposició ab una curiosa joguina (un monoplá (!) batejat ab l'apropriat nom d'Eolo), les evolucions de la qual en l'aire serviran per alguns dies, de honestos explais familiars.

Als invitats a l'inauguració oficial de l'Exposició, l'entitat organisadora els obsequiá ab un delicat «lunch», molt ben servit per la casa Casanovas, proprietaria dels establiments Torino. Al destaparse'l xampany, el senyor Ponte, en nom de l'entitat organisadora, remerciá a tots els presents, peró en especial a la prempsa, la seva assistencia a l'acte, y el senyor Bertran y Suñol, delegat de la Societat d'Atracció de Forasters trincá per l'industria nacional, pera la qual digué que podria esser de gran profit una Exposició com aquesta. Y, está clar! tots desitjárem coralment que així fos.

Un darrer detall, ben interessant: tots els expositors són espanyols, y la gran majoria catalans. Ves si n'es digna de lloanses l'Exposició!...

—El Comité organisador de la primera tindrá lloc a Cán Reig (Passeig de Gracia, 27), a partir del dia 15 del corrent, ha decidit que'ls dimecres de cada setmana siguin dies de moda, cedint la meitat de lo que's recaudi en concepte d'entrada, qual import es de 1 pesseta y 10 céntims, a la Reial Associació Espanyola a favor dels cecs. Aquesta facilitará pera les tardes dels dies nomenats, orquestres, quals executants seran cecs, bandes militars o civils y diferentes atraccions que amenisin dita Exposició, ja en sí tant interessant y de gran actualitat.

Les Juntes protectores de la Reial Associació Espanyola a favor dels Cecs ha repartit circulars a tots els seus benfactors, que són quasi totes les families de nostra bona societat, donantlos compte de l'acord del Comité de l'Exposició d'Aeronáutica creant dits dies de moda a son benefici.

Pera el proper dimecres l'Ajuntament ha cedit la Banda Municipal, prenenthi part un sextet, quals executants són cecs.

LA MODELO • Venta de joyas de todas clases á precio de ganga • Puertaferrisa, n.° 20, 1.°

Concert de l'Orfeó "Canigó„ al C. N. R. de Sant Martí

No convidava pas gaire a sortir de casa el mal temps que va regnar diumenge a la tarda ;peró el desitg d'escoltar als cantaires de l'Orfeó Canigó va quasi omplir l'espaiós saló d'actes de l'esmentat Centre d'una concorrencia atenta y distingida.

El concert va comensar a les quatre de la tarda, ab forsa espectació pera oir alguna de les composicions anunciades en el programa, entre elles, «L'Emigrant», «Els Pescadors», «Sota de l'Holm», «Montanyes Regalades» y particularment «El toc d'Al-leluia» del qual ne feien moltes lloanses tots els que l'havien sentit cantar.

L'Orfeó demostrá estar a l'alsaria dels primers chors y promet fer grans coses sota la batuta del mestre Espadaler. En justicia se feu aplaudir en totes les composicions cantades, y en algunes ovacionat fins a repetirles, com en «Montanyes Regalades», «L'Emigrant», «Els Pescadors», «La Brema» y «Sota l'Holm». «El toc d'Al-leluia» fou indiscutiblement la composició que va agradar més y escoltada ab més religiós silenci. Eren unánims els parers que apreciaven les moltes belleses que conté y les dificultats que en alguns moments enclou. A l'acabarse aquesta pessa, va esclatar una ovació, tant espontania y sorollosa, que semblava una felicitació unánim al mestre Espadaler, que ab el seu «El toc d'Al-leluia», s'ha colocat en un lloc ben preeminent.

Durant l'intermedi de la primera a la segona part, fou descobert el retrat de l'escultor don Francisco Pagés, a qui anava endressada la festa.

El senyor Cartañá va llegir un discret treball alusiu a l'acte, seguit d'un breu parlament del president de l'entitat, senyor Canals, el qual explicá com havia nascut l'idea de l'homenatge que's celebrava, doná alguns pormenors sobre les qualitats artístiques y morals de l'homenatjat y acabá fent constar que per gratitut y pera perpetuar el seu record, d'ara en endavant el saló de conferencies del Centre s'honoraria ab el retrat den Pagés. També va dir curtes paraules de mercés el senyor Costa, essent acte seguit descobert el retrat, entre'ls aplaudiments de la concorrencia que omplia el luxós saló.

La festa acabá a les set, essent obsequiats els orfeonistes ab pastes y vins y a més les senyoretes ab ramellets de flors naturals, y la senyoreta Fossas ab un artístic ramell.

Així mateix s'oferí al mestre Espadaler un artíscic ramell pera que'n fes ofrena a sa distingida senyora.

L'AVIACIÓ A BARCELONA

NOVA SOCIETAT

Ha quedat constituida en aquesta ciutat una Societat denominada «Sociedad Anónima Nacional de Aviación», mercés a esforsos d'entusiastes propagadors de l'aviació.

Han adquirit ja un biplá «Voisiú» y estan en tractes pera adquirirne un altre, preparant pera dintre pocs dies, ab la «Asociación de Locomoción Aerea», una festa en la que hi funcionaran dits aparells.

Oportunament donarem més detalls de la data, lloc de la seva celebració, etc.

DE L'AJUNTAMENT

Queixa

Presentada pel senyor Rius y Rius ha visitat a l'arcalde una comissió de veins de Vallacarca, y s'ha queixat de la fetor intolerable que surt de la colectora, degut a que'l tiratge de les clavagueres va de sud a nord y d'allá arrenca la mala olor de tota la xarxa de clavagueres.

L'arcalde ha ofert encarregar als facultatius que busquin una solució interina mentres s'allarga la colectora fins a la montanya.

De les festes

Dels cartells presentats al concurs de projectes anunciadors de les festes, ha estat elegit el número 19, de don Josep Galí.

A l'esser reproduit s'hi introduiran algunes modificacions.

— El senyor Sanllehy visitá a l'arcalde y a la Comissió de festes, oferintelshi la cooperació de la Societat d'Atracció de Forasters y dels representants que te a les principals poblacions.

— La Comissió de festes ha conferenciat ab el president de la Diputació.

El senyor Prat de la Riba ha ofert el concurs de la Corporació provincial pera secondar les iniciatives de l'Ajuntament.

Bon present

La Comissió de Foment presenta a la sessió d'avui un dictamen proposant tranzigir en la famosa reclamació García Faria, mitjansant abonar an aquest senyor 276,440'07 pessetes pels honoraris que demana de quan era empleat.

De la Reforma

Ha estat pagada la casa del marqués de Sentmenat, Riera de Sant Joan, cantonada al Pont de la Parra. Estava valorada en 500,000 pessetes.

Ha comensat a esser tirada a terra la gran casa de la senyora Arañó, de la Riera de Sant Joan, cantonada al carrer de Copons.

Botlletí del Treball

ELS DEPENDENTS DE COMERS

Un grupu de dependents de Comers ens ha demanat l'inserció de les seguents ratlles, cosa que fem ab gust:

«A la dependencia del Comers y de la Industria.—Companys: Alguns dependents de Comers hem cregut convenient, de gran utilitat, la creació d'un organisme de necessitat pera les classes desheretades, qua ajudi an aquestes, donant nous medis pera afrontar les tempestes de la vida en les freqüents crisis del treball.

Altres organismes existeixen ja, funcionant en diferentes esferes; cap, peró, se preocupa de la manca de treball en totes les branques de la producció.

Hi ha Germandats que fan grans serveis, en casos de malaltia o invalidesa. Hi ha també Societats de resistencia pera oposarse a la cobdicia dels patrons, y per últim, existeix una llei d'Accidents del Treball. Peró de totes aquestes coses, n'es orfe la dependencia de Comers.

Pululen per Barcelona un sens fi de ciutadans que s'anomenen dependents de Comers, que són valiosos y imprescindibles auxiliars de la riquesa nacional.

Tothom sab la forsa material que representaria l'unió d'aquests mils ciutadans que lluiten pacíficament sense conseguir cap millora que beneficii a la classe, y ab tot y no ignorar ningú aquesta forsa, ningú fins avui, s'ha preocupat d'efectuar aquesta unió.

Per llei natural, els dependents de Comers se'ns obliga a tenir cert grau de cultura; se'ns exigeix la bona presentació davant del públic, y malgrat això, nostra classe es a la que més humilia la classe adinerada ab ses exigencies, a causa, sens dubte, de nostra apatia.

Pot això seguir de tal manera? No; y creiento así, exposem la seguent idea, sense pretensió de cap mena a fi de que la dependencia de Comers desperti a la fi, pera llensarse a la lluita.

Creiem d'utilitat pera tothom l'institució d'un organisme ab els fins seguents:

A. Estudiar y defensar en general els interesos morals y materials dels dependents de Comers y sos similars, así com també fomentar les relacions d'amistat y protecció mútua entre'ls mateixos.

B. Conseguir per tots els medis legals de que podem disposar, l'implantació simultánia de quantes reformes se considerin beneficioses pera la classe y molt especialment limitació d'hores de treball, descans dominical y salari mínim.

Pera posar en práctica aquests fins creiem convenient:

Primer. Agruparse tots els que estiguin sense colocació, así com també'ls que d'ella gosin y ho considerin convenient, a l'objecte de constituir una Societat a la qual podem acudir en demanda de treball.

Segon. Pera ingresar en aquesta Societat precisará indicar les cases ont hagi prestat sos serveis, quedant la Junta encarregada d'averiguar permenors y en cas de no esser acceptables tindrá'l dret de rebutjar tota inscripció.

Tercer. La quota mensual y única pera els socis sense colocació será de 0'25 pessetes y de 0'50 pessetes com a mínim, pera aquells que estiguin ja colocats o aquells que ho estiguin per mediació de la Societat; existiran també unes quotes a voluntat, en calitat de protectors, sense que per això comptin ab majors beneficis o atencions que'ls demés, comptant tant sols ab l'agraiment general.

Quart. A mida que's presentin ofertes de colocacions será designat el soci més apte pera ocuparla, sempre tenint en compte que sigui aquell a qui li correspongui per rigorós torn d'inscripció.

L'idea está llensada. Así, doncs, els que no tinguin inconvenient en cooperar a tant lloable fi poden passar a suscriures al carrer de Floridablanca, 148 y 150, de onze a dues y de tres a cinc, els dies feiners y de tres a cinc els dies de festa.

Companys: L'unió es la forsa, y la forsa representa la prosperitat de la nostra classe, que es la més postergada.

La Comissió. — Emili Polo, Emili Palay, Francisco Alvarez, Ferran Royo, M. Pelaez.

Barcelona, 14 mars 1910.»

CONFERENCIA

Avui, dia 15, a les déu de la nit, el senyor Puig y Galcerán, donará una conferencia en el local de la Societat de cuiners y cambrers de Barcelona «La Concordia», carrer de Mendizábal, 4, segon, desenrotllant el tema «La Sociedad perpétua es madre y amparo de sus asociados».

CONVOCATORIA

La Societat d'Obrers Carreters de Barcelona y son radi, ens envia la següent:

Companys: No havent estat possible arribar a un acord entre nosaltres y els patrons sobre les bases que tenim presentades, malgrat les gestions pera aixó realisades; davant l'actitut intranzigent en que s'ha colocat la nostra classe patronal, no volent respectar la personalitat de la Societat y voler tenir la llibertat de despedirnos quan ells tinguin per convenient, la Junta, de conformitat ab lo acordat en la darrera sessió, convoca a tots els de les quadres en particular y a tots els que per sa convicció y amor a la Societat vulguin assistir, a la reunió general extraordinaria que's celebrará avui, dimars, dia 15 dels corrents, a dos quarts de deu de la nit, al local social, carrer del Comte de l'Assalt, núm. 43, baixos. —La Junta.

Festes y sports

Pilota basca

Diumenge's comensá jugant els partits individuals pera donar temps a que vingués públic y poguessin veure'ls partits per parelles, que sempre resulten més interessants. El primer individual, el jugá en García (campió de l'any passat), contra en Barguño, que li guanyá'l partit per bastants tantos, en mitg d'una ovació ben merescuda. El segon, en Santalla, contra en Torras; semblava que se l'havia d'endur en Torras de correguda, peró no fou así, puig a 14 estaven iguals, guanyant solament per un tanto.

Y anem als partits de parelles. Primer, germans Santalla contra Bo y Camps; degut a la falta d'entrenament dels germans Santalla, que feia algun temps que estaven allunyats de la canxa, en Bo y en Camps varen guanyar el partit deixant als contraris a 13 tantos; molt bé'ls guanyadors y molt malament els derrotats. Segon partit, en Romagosa y en Llompart, contra en López y en Canals; comensaren els darrers ab molts brios, que aviat se'ls acabaren, puig casi be tot el partit portaren 2 o 8 tantos els seus contraris, fins al tanto 29, en el que's plantaren en López y en Canals y ja no passaren d'allí. En López no feu altra cosa que uns quants «saques», y s'ha de desenganyar; sacant solament, no's guanya cap partit, si no s'assegura de revés, no anirá enlloc; en Canals també desacertat, en quant se troba ab públic davant; ja no sab lo que li passa y te de mirar de tranquilisarse, puig els darrers restes de «saque», ab tranquilitat, no'ls havia de perdre; en Romagosa, en cambi, juga molt be, aprofitant la pilota entregada, que es lo que deu fer tot bon davanter, y en Llompart, també be, particularment al final del partit, que jugá espléndidament y pegá com ningú.

Informació de Catalunya

PALAFRUGELL

El pont provisional que's construí en substitució del conegut per «pont den Blau», que fa un any y mitg una inondació tirá a terra, está en tant mal estat que qualsevol dia sentirem a dir que hi ha ocorregut alguna desgracia. Per lo tant, ja que la primera vegada no foren ateses les justes peticions del diputat a Corts don Juli Marial, preguem a la nostra excelentíssima Diputació provincial que fassi les gestions necessaries pera que un altre dia no tinguem de plorar les consequencies d'aquesta deixadesa.. El millor de tots els remeis es evitar el mal.

— Nostre Ajuntament ha comprat, per 45,000 pessetes, uns terrenys destinats a la construcció d'un grupu escolar. Esperem que no hi escatimará'l personal com ara fa, si de l'ensenyansa graduada vol obtenirne bons resultats. — T.

ANUNCIS OFICIALS

BANC HISPANO COLONIAL

Subastes el 30 de l'actual, a les onze y dos quarts de dotze del matí respectivament, per compte de l'Excm. Ajuntament d'aquesta capital, de 4,000 titols, serie A, del Deute municipal amortisable, y de 4 mil bonos de la Reforma, uns y altres ab el cupó de 30 de juny pròxim. El tipu de subasta y, de conseguient, el mínim, serà el de 96 pera'ls titols y el de 94 3/8 pera els bonos.

Les proposicions s'admetran en el Banc, separadament pera cada classe de valors subastats y previ dipòsit del 5% del valor nominal dels que's solicitin, el dia 29 de l'actual, de nou a dotze del matí, y el 30 fins a les dèu del mateix, poguent intervenirles Bancs, banquers o corredors reials de comers d'aquesta plassa, a quals intermediaris abonarà el Banc 1/8 % sobre'l valor nominal dels valors, que se'ls hi adjudiquin. Els adjudicataris deuran entregar l'import de ses adjudicacions en efectiu o son equivalent a satisfacció del Banc, en la caixa d'aquest el dia 31 de l'actual, rebent en el acte els valors que els hi hagin correspost.

Regiran pera aquestes subastes les mateixes regles, formalitats y condicions que pera les anàlogues celebrades anteriorment.

Barcelona, 14 mars de 1910.—El visgerent, Pere I. de Sotolongo.

CENTRE DE NAVIERS ASSEGURADORS

Aprovats en junta general ordinaria celebrada el dia 12 del corrent el Balans y Compte de Guanys y Perdues, corresponents a l'exercici de 1909, s'anuncia que desde'l 17 al 23 de l'actual, tots els dies feiners, de dèu a dotze, se pagarà en el domicili d'aquesta Companyia (passeig de Colon, 17, principal), en concepte de dividendo, el 5 per 100 del capital desemborsat de cada acció.

Els senyors accionistes deuran recullir previament les factures corresponents, pera realisar el cobrament y presentarles acompanyant el cupó número 9 dels seus títuls respectius.

Després del 23 de mars corrent, podran el senyors accionistes percebir el dividendo esmentat tots els dimecres no festius, de dèu a dotze.

Barcelona, 14 de mars de 1910.—El secretari general, Santiago Gubern.

INFORMACIO DE BARCELONA

CARNET D'AVUI. — A les quatre de la tarda: Sessió de l'Ajuntament.—A dos quarts de dèu del vespre: Conferencia-audició de Bach a l'A. Catalana d'Estudiants.—Id. del senyor Tallada a l'A. E. Popular.

EL TEMPS. — Comensá'l dia ab grosses nuvolades per tot el firmament, menassant pluja. El sol, que fou fort les hores que brillá, travessá les nuvolades y les esvaí en bona part. Peró aquestes s'engreixaren novament. Taparen tota l'amplaria del cel, y descarregaren novament l'aigua de que estaven prenyades. Comensà a ploure a les cinc de la tarda, durant el ruixat un parell d'hores. El cel continuà ennuvulat.

Boletín Oficial.—El d'ahir publica:

Solicitut de perdó de contribució dels Ajuntaments de Castellet y Gurnal y Sant Quirse de Terrassa.

Relació d'arcaldes apercebuts per no haver enviat oportunament a aquest Govern civil els datos de moviment social dels mesos d'octubre, novembre y desembre.

Subasta en el Jutjat del Nord el dia 31 de l'actual d'un mobiliari en el qual figuren diversos quadros atribuits an en Velàzquez, Sànchez Coello, Goya, Joan de Juanes, Tintoreto y altres.

De l'oficina d'Expansió Econòmica del Brasil a Espanya, dirigida pel notable periodista brasileny don Symphronio Magalhaes, hem rebut una grossa colecció de llibres y follets tractant d'aquella forta República Federal del Sudamèrica. Per ells se veu el gran desenrotllo que de vint anys ensà ha realisat el Brasil, en tots els aspectes de sa vida.

Igualment hem rebut un pot de «mate», una mena de thè conegudíssim en tota l'Amèrica meridional, que substitueix ab ventatja an aquesta infusió.

Agraim cordialment al senyor Magalhaes l'enviu d'aquestes coses.

—Regals última novetat per Sant Josep, Faians Català, Corts, 615.

Ahir s'inaugurá'l nou local Exposició de objectes sanitaris, proprietat de don Francisco Sangra, instalat a la rambla dels Estudis, número 7.

L'establiment crida l'atenció pel bon gust, la riquesa y la proprietat ab que ha estat instalat. S'hi veuen en ell una gran munió d'aparells sanitaris de tots els sistemes, disposats en un medi ric y elegant qua atrau fortament l'atenció del visitant.

S'han encarregat dels treballs de la susdita Exposició, els senyors seguents:

Projecte, direcció artística y pintura, Moragas y Alarma, que han donat una prova més del seu alt sentiment artístic; fusteria, ebanisteria, tallista y metalllisteria, tallers de la casa Francisco Sangra; esculptura y motllures, Pere Avila; esculptura, Juli Martí y Pere Colom; marbres, Romeu; obra, Mariné y Companyia; mosaics, Lluis Brú ;estucats, Casas, Romeu y Casadevall; electricitat, Josep Juvé; cerralleria, Capmany; cristalls, Maumejean, Francés Pallejá, Vic y Coromina y Zuya y Queraltó; toldo, Gerard Estapé; rajoles, Mikhyns, de Londres y Bayamí, de Valencia; rajols del sól, Escofet.

Ab motiu de l'inauguració d'aquesta Exposició d'objectes sanitaris, el senyor Francisco Sangrá obsequiá als seus amics y a la prempsa ab un «lunch» exquisidament servit per la casa «Pince». En l'acte hi vegerem a conegudes personalitats barcelonines.

No dubtem que aquest establiment, que honra'l comers y l'industria de la nostra terra y que es una bella mostra de l'alt grau d'avens que aquells han alcansat, obtindrà del públic tot el favor que'ls sacrificis del seu proprietari mereixen.

Dies passat donárem compte de la desgracia ocorreguda a una trista familia, un fillet de la qual morí del xarrampió, per haverlos expulsat del pis que ocupaven. Y avui tenim d'afegir una nova anella a la cadena de dolor d'aquells desgraciats ciutadans. Després de vuit dies d'haver enterrat al noiet, ahir enterraren una pobra noia de nou anys y els ne queda una de tretze, greument malalta.

El pare se troba sense feina, impossibitat de socórrer la familia ab son treball.

Per si alguna persona caritativa vol ajudarlos, posem a seguit la seva adressa: carrer de Sombrerers, 3, segon, primera.

—Palmes, gran assortit, Arcs, 5.

Vida corporativa

Avui, a dos quarts de nou de la vetlla, continuaran a l'Ateneu Enciclopèdic Popular les conferencies que sobre «El egur obrer» ve donant tots els dimars don J. M. Tallada y que tant interès han despertat entre l'element obrer.

—La Secció de Belles Arts, cedint a la solicitat per molts fotògrafs y aficionats que no han pogut encara enviar els seus treballs pera'l Concurs Artístic-fotogràfic, ha acordat prorrogar per dèu dies el plas d'admissió que s'acabava avui; per lo tant no's tancarà fins al dia 25 del que som.

La Secció està fent grans preparatius pera que l'Exposició adquireixi l'importancia que's mereix, organisant concerts y vetllades pera donarli un nou atractiu.

A més dels premis anunciats y que's troben exposats a l'Ateneu, se premiaran ab diplomes artístics les fotografies que més se distingeixen pel seu bon gust.

Durant la darrera setmana al Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis ha rebut per imposicions la quantitat de pessetes 70,843 y ha pagat per reintegres d'estalvi y per plassos mensuals de pensió 41,689 pessetes, havent estat 60 les llibretes noves obertes.

La Secció de Navegació de la Cambra de Comers d'aquesta ciutat, se reunirà, avui, a dos quarts de quatre de la tarda, en la Secretaria de la susdita Corporació.

Avui, a les dèu de la nit, a l'Associació Catalana d'Estudiants (Pi, 7, principal), don Cristòfol Taltabull donarà la sisena conferencia-audició de «L'obra de J. S. Bach».

—Flors y objectes pera regals, «La Camelia», W. Lazzoli, carrer Arcs, 5.

En el C. E. de C., el passat divendres el senyor don Xavier Parés y Bartra donà l'anunciada conferencia sobre una «excursió efectuada per les riberes de l'Essera y una ascensió feta al Pic d'Aneto».

Comensà per anotar les poblacions que se troben al pas del carril desde Barcelona, punt de sortida, fins al terme de Catalunya, fent unes breus indicacions sobre l'importancia de les més principals. Donà compte després de les primeres poblacions que seguint la mateixa via férria se troben a l'entrar en les terres de l'Aragó fins arribar a la ciutat de Barbastro, ciutat d'alguna nomenada per sa antiguetat y per sa historia com per esser també actualment encara Seu episcopal.

Després continuà ressenyant l'excursió per entre mitg de les vinyes y oliveres que hi ha plantades prop del Cinca y continuada cap a Graus, Campo y Castejón, per les riberes de l'Essera, seguint primerament l'antic camí y després la carretera en construcció y que a les hores d'ara ja deu estar acabantse, per entremitg dels espadats penyals que formen els congostos del Run y atravessant la «Foradada» s'arriba a la vila de Benasque, ont el paissatge se presenta més atractivol, sobre tot en els punts ont se troben el establiment de banys y hospital del mateix nom, malgrat estar com qui diu arresserats a l'ombra de les Malehides, y desde quin lloc les clapes de neu se van convertint a mida que es amunt en copioses nevades y extensos glaciers, un cop s'ha passat el Port. Referí també'l senyor Parés, com després de llarga jornada arribaren a la Restinga ont trobaren acullment en una miserable barracota en la que a falta de comoditats de cap mena poderen passar les hores de la nit que havien d'esperar pera que claragés el dia y empendre l'ascensió al Pic d'Aneto.

Efectuada aquesta, devallaren altre cop, no retornant pel camí recorregut, sinó dirigintse cap a la Vall d'Aràn ab l'intenció de ferhi algunes excursions.

Se projectaren bon nombre de vistes dels paisatges y llocs recorreguts que interessaren a la nombrosa concorrencia que omplia'l saló de sessions del Centre, y que a l'acabar el conferenciant tributà a aquest l'homenatge de un llarg picament de mans com a demostració de la satisfacció ab que havia passat la vetllada.

En la junta general de la «Lliga Vegetariana de Catalunya» celebrada baix la presidencia del doctor Falp y Plana, després de llegida la Memoria pel secretari interí senyor Navarro y aprovat l'estat de comptes se procedí a l'elecció dels càrregs vagants, resultant elegits per unanimitat els senyors Víctor Langlois du Feu, vispresident; Jaume Galobard, tresorer; Ildefons Bosch, comptador; Manuel Navarro, secretari, y doctor Llorens Paradell, Manuel Corretger y Francisco Romeva, vocals. Després d'unes paraules de agraiment pronunciades pel president y vispresident s'aixecà la sessió en mitg de l'entusiasme dels concorrents, que celebraven la bona marxa y el floreixent estat econòmic de l'Associació.

L'Academia y Laboratori de Ciencies Mèdiques de Catalunya celebrarà sessió el dia 11 de l'actual a dos quarts de dèu de la nit.

Ordre de la sessió:

Doctor Parés y Parés: Comunicació ja anunciada.

Doctor Massot y Palmer: Dos casos de vacuna generalisada.

Doctor Margarit: Dos casos de luxació del colze complicades ab fractures, presentació de radiografies y fotografies.

Després de la sessió científica, l'Academia's reunirà en sessió privada pera discutir la següent proposició del doctor Martí y Julià: Que l'Academia acordi retirar el delegat que té a la Comissió organisadora del Primer Congrés espanyol internacional de tuberculosi, per la forma ab que s'ha procedit a l'organisació del Congrés y pel contingut de l'article 17 del Reglament.

—COBERTS PLATA LLEI a preus de regal, LA DIADEMA, Portaferrissa, 4, junt a la Rambla.

Lletres y Arts

En el C. N. R. «Fivaller», Ateneu del districte sisè, el passat dissabte s'hi celebrà una extraordinaria funció que dirigí el celebrat actor don Pere Boquet. Se posá en escena la comedia dramàtica en quatre actes «Els hipòcrites». L'obra que sigué representada ab tota proprietat y riquesa, obtingué un gran èxit, degut sens dubte a l'excelent interpretació que de ella'n feren els actors que foren ovacionats pel nombrós públic que omplenava'l local.

L'orfeó «Fivaller» prengué part a la festa, executant un cop acabada la representació d'«Els hipòcrites», algunes obres del seu extens y variat repertori. L'orfeó sigué molt aplaudit y el seu director en cap, el reputat compositor mestre Lloberas, siguí també molt felicitat a l'acabar la vetllada.

—CAMISERIA SANS, BOQUERIA, 32. Especialitat en camises a mida.

Accedint a precs de molts abonats a la temporada de Primavera del Gran Teatre del Liceu, els concerts de despedida de l'eminent pianista Emili Sauer, se donaran el 29 de mars tal com estava anunciat y el 2 d'abril en lloc del 31 de mars, a l'objecte de que cap dels dos concerts coincideixi ab representació de obra de Wagner al Liceu.

—Vaixelles y cristalleria novetat; Faians Català, Corts, 615.

El concert que donaren els deixebles de la senyoreta Onia Farga en els salons del Foment del Treball Nacional la nit del diumenge's vegé molt concorregut malgrat l'inclemencia del temps. No es d'extranyar, puig aquestes sessions anyals, organisades per tant distingida professora són sempre esperades pels aimants de truir bona música.

Les nenes Carme Roura y Carme Benet estigueren delicioses en la «sonatina» de Beethoven y «Pasacalle» d'Haendel. La senyoreta Maria Benet, que promet dominar per igual el piano y el violí, tocà pulcrament la «Primavera» de Grieg en el piano y una «gavota» de Glück y «Air de Pentecote» de Bach en el violí ab verdadera justesa y colorit. La senyoreta Maria Roura ens demostrà, en el piano, gran agilitat y molt bon gust en la «Fulla d'album» y «Remoreig del bosc» de Heller. Tant el jovenet Joan Monguillot en l'«andante» y «allegro» de Krommer y la senyoreta Pilar Roura en el primer temps d'una «Sonata» de Haydn encantaren a l'auditori ab ses perfectes interpretacions y maneig del violí. La senyoreta Conxita Roldós en les dues pesses que ens donà de Schumann demostrà son bon gust y coneixement de tant difícil autor. Cal elogiar per igual la perfecció en que foren dites les sonates «Patética» y «Pastoral» de Beethoven per les senyoretes Mercè y Antonieta Creus respectivament; prodigis d'execució, delicadesa, bon fraseig; res hi mancà per mantenir ab interès creixent tant belles creacions musicals. El nen Antonet Udina fou justament admirat per la sentida interpretació que donà a «Condol d'infant» de Farga. La senyoreta Marguerida Ventura en el piano interpretant a Bach estigué a gran altura; «Intrata y Bournée» y una «tocata» sortiren de sos dits salvant totes les dificultats de mecanisme y mantenint en son just grau la serietat d'aquesta música. Una «siciliana» de Chalard interpretada com a solfeig pels nens Carme Benet, Carme Roure y Joan Monguillot fou una nota forsa interessant de la vetllada. Interpretant la senyoreta Adelmira Angalada a Chopin en l'«Impromptu», la sempre deliciosa «Berceuse» y en el «Vals brillant», ens demostrà un complet domini del teclat. Y com a final del concert també la senyoreta Anglada junt ab la Farga tocaren a dos pianos (per cert dos instruments hermosos Ortiz y Cussó) l'«allegro de la sonata de Krause». No cal remarcar de quina manera fou dita per tals intèrprets, que'l mateix dialogaven ab delicadesa com s'unien els dos pianos ab tal brillantesa de tò y justesa que entusiasma verdaderament a l'auditori.

Ardorosos y merescuts aplaudiments roberen els intèrprets de tant variat programa y moltes felicitacions la senyoreta Farga a la que de bon grat hi afegim la nostra.

—Un medicament assajat per milers de metges de les cinc parts del món ab èxit creixent durant molts anys consecutius, en nens y persones grans, pera curar les malalties de l'aparell digestiu, es l'Elixir Estomacal de Sàiz de Carlos; recomanantlo per esser antiespasmòdic reconstituient, desodorant descongestionador de les mucoses gastro-intestinals y poderós antisèptic y desinfectant de les mateixes.

Del Govern civil

El president de l'Ateneu don Josep M.ª Roca, ahir visitá al governador civil senyor Muñoz.

Preguntat per la seva visita, el governador manifestá que hi havia anat a interessarse per uns presos de Granollers.

L'exdiputat a Corts senyor Junoy estigué també a visitar al governador pera parlarli d'algun punt d'interpretació de l'indult.

Una comissió de Sant Feliu de Codines estigué así mateix pel Govern civil, junt ab gran nombre de comissions y particulars, que han ocupat tot el matí al governador.

Alguns cónsuls feren visita de compliment al senyor Muñoz.

—SANT JOSEP. Novetats en joies y rellotges pera regals. LA DIADEMA, Portaferrissa, 4, junt a la Rambla.

INSTALACIONS COMPLETES PERA AIXECAR AIGUA

MOTORS A GAS, BENZINA, GAS POBRE, etc. Preus económics y resultats garantits. Nombroses referencies

DAVID FERRER Y C.ª (Societat en comandita)

Corts, 586 -- BARCELONA

Màquines pera cosir
Màquines pera fer mitja
Santasusana

ABANS: CARME, 34
ARA: CARME, 40
CANTONADA CARRER DE DOCTOR DOU

DEMANIS PERA AFAVORIR EL TREBALL INTELECTUAL Y CURAR LA NEURASTENIA, IMPOTENCIA, DEBILITAT GENERAL, EXTENUACIÓ Y AGOTAMENT DE FORSES PER EXCESOS, EL

VI VITAL AMARGÓS

Poderós reparador y estimulant de les forses físiques y intelectuals

EL VI VITAL AMARGÓS transforma la extenuació en vigor, la debilitat en forsa y l'anemia en riquesa de sang. El gran abatiment y la penosa tristesa que senten els neurastènics, desapareix com per encant prenent el VI VITAL AMARGÓS.—Farmacia del Dr. AMARGÓS, plassa de Santa Agna, número 9.

MALALTIES SEXUALS de l'home y de la dòna. Dr. FARRÉ y PIJUAN, de l'Hospital de la Santa Creu. Balmes, 13, primer. Consulta de 3 a 5.

FUNERARIA FERRAN 8, Pallá, 8 TELEFON 949

PASTILLAS MORELLÓ

LAXIN

DELICIOSOS BOMBONS PURGANTS D'EFECTE SUAU Y SEGUR

DEMANIS A LES FARMACIES

Revista mondial

FUGINT D'ESPANYA

En el mes de janer prop-passat, segons les oficines d'Immigració de l'Argentina, arribaren a Buenos Aires 16,889 persones, de les quals eren espanyoles 7,790, excedint aquesta xifra a la corresponent a qualsevol de les demés nacions, en una bona quantitat.

Després dels espanyols segueixen en ordre numéric els italians, ab 4,735 emigrants y els russos ab 2,031, no arribant al miler els arribats d'altres nacionalitats.

La classificació dels emigrants pot esser feta de la següent manera:

Homes, 10,736; nois, 1,051; dones, 3,427; noies, 1,175. El nombre de famílies fou de 2,068, ab 6,815 individus.

La susdita oficina d'immigració interná 7,015 immigrants, en sa quasi totalitat agricultors espanyols, de Galicia y d'Andalusia.

Com se veu, l'emigració espanyola creix de cada dia. Fa molt temps que la que's dirigeix a l'Argentina es més grossa que la de tot altre país. Les xifres anteriors senyalen un aument de la nostra emigració molt notable sobre l'italiana, que durant molts anys fou la més alta.

ANECDOTA

Se conta de Bernard Shaw que un dia que estrenava a Londres una de les seves obres que obtingueren més èxit, se vegé obligat a sortir a l'escena a rebre'ls aplaudiments aixordadors del públic.

Contra l'entusiasme de tothom hi havia un espectador que no estava conforme ab l'obra y xiulava ab tota la forsa dels seus pulmons.

L'autor se n'adonà d'ell, y aleshores se entaulà entre abdós el següent graciós diàleg:

—Us sembla dolenta la meva obra?—pregunta Bernard Shaw.

—Detestable, senyor! — respongué l'interpelat.

—També es aquesta la meva opinió—manifestà el dramaturg. — Però ¿què voleu que fem vos y jo sols contra tota la sala.

LA POBLACIÓ XINA

El govern de Xina acaba de publicar el resultat dels treballs fets darrerament pera la rectificació del cens de tot l'imperi.

Aquests resultats estableixen que la nació celeste té una població de 438,214,000 habitants.

El nombre d'extrangers que resideixen en la Xina no arriba a 70,000.

De manera que'ls xinos composen quasi la tercera part de la població total del món.

DATOS HISTÓRICS

El comte Cheremetieff acaba d'aportar alguns datos curiosos a la Societat Moscovita d'Historia Nacional.

En els dies terribles de 1789, el tinent Bonaparte pensà passar al servei d'alguna nació extrangera. Russia, el país de lo desconegut, el seduia. Coneixia a fons l'historia russa, y especialment la del regnat de la gran Caterina. Se dirigí, doncs, al general Zaborowsky solicitant l'ingrès en l'exèrcit rus. No li fou concedit, perquè pretenia que se li reconegués la seva graduació.

Anàloga temptativa feu en la marina dirigintse a l'almirall Greig. Fou rebutjat igualment.

El comte Cheremetieff posseeix la correspondencia cambiada entre Napoleó y el general Zaborowsky, que no dona lloc a dubtar de la veracitat d'aquest succés, el qual hauria pogut cambiar l'historia universal desde Napoleó an aquesta part.

TRANSATLANTICS COLOSSALS

Diuen de Londres que la linia de vapors transatlàntics «White Star Line» està construint dos barcos que seran els veritables gegants del mar, perquè dubtem que l'enginy dels homes pugui arribar més lluny en aquesta materia.

Cada un dels esmentats vaixells des plassarà 60,000 tonelades y midirà 270 metres de longitut, tenint tot el «confort» imaginable.

El menjador de primera classe podrà contenir 650 persones, y el saló principal podrà esser transformat en llac pera patinar.

Hi haurà una piscina ont se podrà nadar, y sobre coberta s'hi plantarà un jardí, que a l'hivern podrà esser convertit en estufa.

El primer d'aquests transatlàntics, el «Olimpo», serà llensat a l'aigua l'estiu vinent.

LA MAQUINA DE VAPOR MES GRAN DEL MÓN

La «Allis Chaimers C.º» ha construit una potentíssima màquina de vapor, terrestre, de 25,000 cavalls de forsa.

Aquesta màquina serveix pera moure un enorme laminador que pesa, sense'l volant ni les plaques de fundició, la respectable xifra de 550,000 kilógrams. Dues de les pesses de que's composa pesen 118 tonelades cada una.

El cambi de marxa s'efectúa per medi d'una petita màquina de vapor auxiliar.

LLARGANDAIX ANTIDILUVIA

Un savi nordamericà, Jacob Schiff, acaba de regalar a la ciutat de Francfort sobre'l Mein, l'esquelet ben conservat d'un llargandaix gegantí de l'época antidiluviana, com no'n posseeix cap més Museu de Europa.

El coll de l'animal mideix cinc metres, la cua set y el còs divuit.

El pès de l'esquelet es de 225 kilógrams, y pera poguer trasladarlo a Europa hi ha hagut necessitat d'embalar l'ossamenta en 20 caixes.

"DON QUIXOT„ EN ÓPERA

Fa alguns dies que s'ha estrenat en un teatre de Montecarlo una òpera titulada «Don Quixot», basada en l'obra de l'immortal Cervantes, adaptada pel poeta Jacques de Lorrain y posada en música pel refinat autor de «Manon», Juli Massenet.

L'hèroe de la Manxa no es la primera vegada que's posa en solfes. En 1690 se estrenà a Alemanya «Aventures de Don Quixot», del compositor Foersih. Purcell estrenà una òpera ab el mateix títul en un dels teatres londinencs, en 1695. En el Teatre Líric de París, en 1743, se posà en escena ab ruidós fracàs «Don Quixot de la Manxa», música del compositor Ernest Boulanger, y així successivament se ha intentat quinze o vint vegades cantar en escena les bogeries de Don Alonso Quijano.

PUBLICACIONS

El número 11 de «Vida Socialista», corresponent an aquesta setmana, conté'l següent sumari:

«Vida política», per Pau Iglesias; «Sobre la violencia», per Manuel Ugarte; «Tipos sociales»; «Crónica», per M. G. L.; «La señorita», per Emili Carrere; «Historia sagrada, (historieta cómica ilustrada)»; «La misión actual del partido republicano», per Leopold Alas Argüelles; «Sueldos del Magisterio español», per Kalòfilo; «Poesía, versos del vespero», per Francisco Cañadas; «Dolor de padre», per Josep Burgas; «Por Italia: Cuatro liras y media», per Emili Corrales; «Verdadera Justicia», per Josep Alarcón; «Crónica: Cantos sepulcrales», per T. Alvarez Angulo; «El cuento del domingo: Dignidad», per E. Torralva Beci; «Escobazos», per Maligno; «Tribuna juvenil: Patriotas y antipatriotas», per Josep Lòpez y Lòpez; «Dioses», per R. Arribas; «Inmoralidad; Pasando el rato», per Roepán.

Artística portada y profusió de gravats.

—

El darrer número de «La Ilustración artística» publica nombrosos gravats referents a l'arribada del general Marina y del príncep Japonès Fushimi a Madrid, a les darreres volades de Rougier y Farman, a la festa de la Mi-Carême a París, a les inondacions del Metropolità de París, a les proves d'un monorrail, etc.; reproduccions de teles de Cusi, Moert, Feldmann, Schieffer y Ralli, etc.

En el text s'inserten una crònica de Beltran y Ròzpide, un conte de Ferran Periquet, ilustrat per en Carles Vàzquez, y la continuació de la novela «El fantasma de la ópera». Ab aquest número se reparteix «El Salón de la Moda», que conté nombrosos y elegants figurins.

STOMALIX

es la marca de fábrica del ELIXIR ESTOMACAL DE SAIZ DE CARLOS, el mejor

TÓNICO DIGESTIVO

que recetan los médicos para la curación de los desórdenes digestivos, ya sean producidos por excesos de comer y beber, abusos de toda clase, pasiones deprimentes, trabajo y preocupaciones constantes, etc.., aun cuando tengan una antigüedad de 30 años y hayan fracasado los demás medicamentos.

CURA el DOLOR de

ESTÓMAGO

acedías, aguas de boca, vómitos, indigestión, dispepsia, estreñimiento, diarreas y disenterías, mareo de mar, dilatación y úlcera del estómago, neurastenia gástrica, hipercloridria y anemia y clorosis con dispepsia.

De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30, MADRID

Se remite por correo folleto á quien lo pida

TELEGRAMES Y TELEFONEMES

MADRID

LO QUE DIU LA PREMPSA

"LA GACETA„

Publica les següents disposicions:

Admetent la renuncia del càrreg de vocal del tribunal d'oposicions pera proveir quatre plasses d'administrador del còs de presons a don Ferran Cadalso y nomenant pera substituirlo a don Josep García San Miguel.

Idem idem pera proveir les plasses vagants de quefe de vigilancia del còs de presons a don Lluis de Vallejo y Puente y nomenant a don Marius Montes Bejarano.

"EL PAÍS„

Diu que'l nacionalisme a Basconia y a Catalunya, que són els dos punts aont existeix, està en crisi, per la divisió dels seus elements.

Analisa l'estat actual de la qüestió en abdues regions, y al parlar de Catalunya diu que'l catalanisme està dividit en tres grupus, que són: els reconsagrats, els de la Lliga, ab en Cambó, y els nacionalistes republicans, que varen fracassar ab en Suñol y en Carner, y ara han proclamat quefe, una mica a lo tarasconesc, an en Pere Corominas.

Reproduex y comenta fragments dels discursos pronunciats en un mateix dia pels senyors Pere Corominas y Sol y Ortega.

ARRIBADA DEN CANALEJAS

En l'exprés d'Andalusia, a un quart de dèu, ha arribat a Madrid el senyor Canalejas.

En el mateix tren venia el nou capità general de Valencia, senyor Martitegui.

El senyor Canalejas ha dit que no ha anat a l'estany de Guadalcaicin per no semblarli bé passar per Xerès sense haver resolt encara l'assumpte del Mont de Pietat, en el qual figura com advocat.

INAUGURACIÓ

Granada.—S'ha inaugurat el Centre de Estudis Històrics, ab assistencia del senyor Moret.

L'acte ha revestit solemnitat.

Hi ha hagut diversos discursos.

El senyor Moret ha fet una eloqüent peroració sobre'l concepte de la Historia davant de les ciencies y la moral.

Ha sigut ovacionat.

A l'acabar l'acte ha sigut acompanyat en manifestació a l'hotel.

Avui marxa cap a Madrid.

DUEL

A la «Cuesta de las Perdices» s'ha verificat, a dos quarts de dotze, un duel a sabre entre don Clodoald Piñal y don Lluis de Armiñán.

Al primer l'apadrinaven dos coronels de l'exèrcit.

Hi ha hagut dos assalts, rebent el senyor Piñal una ferida al cap en cada assalt.

No s'han reconciliat.

GESTIONS DEN RAHOLA

El diputat senyor Rahola ha estat en el ministeri de la Governació aquest matí, comensant les gestions pera que torni a esser permanent l'estació telegràfica del port de Barcelona, que acaba d'esser declarada limitada.

Aquesta tarda visitarà al senyor Labra pera tractar de les gestions de la comissió executiva que ha d'ultimar les conclusions del Congrés d'emigració que's celebrarà a Santiago, y preparar el que's verificarà a Oviedo.

Després visitarà al ministre d'Estat pera gestionar assumptes relatius a la formació de tractats de comers, sobre tot, el de Cuba, en el que sembla que han sorgit algunes dificultats.

LO QUE DIU EN CANALEJAS

El senyor Canalejas ha celebrat, seguidament d'haver arribat, dues conferencies ab els ministres d'Hisenda y Governació y després ha rebut als periodistes.

Ha dit que no hi havia assumptes que reclamessin la celebració d'un Consell; de manera ,ha dit, que no'ns reunirem avui.

Si'l ministre de Foment va demà a Sevilla, pera acompanyar al rei a l'estany de Guadalcaicin, hi haurà Consell abans de la seva sortida; si no emprèn el viatge, ens reunirem passat demà pera preparar el Consell ab el rei.

No m'explico l'afany que's té en presagiar complicacions, ni m'explico còm han nascut els rumors que han circulat aquests dies.

Si passés alguna cosa anormal a Ceuta, el general Aldave no hauria anat a Sevilla, abandonant aquella plassa en moments difícils.

Es més; el general Aldave ha demanat un mes de llicencia, que se li concedirà segurament pel maig, pera pendre aigües.

Diuen per aquí que'l meu viatge obeeix a no sé quines complicacions.

Una altra fantasia.

L'anar a Xerès hauria implicat una perdua de temps que'm fa falta aquí a Madrid.

El general Aldave ha sortit de Sevilla cap a Ceuta.

El senyor Canalejas visitarà aquesta tarda la quefatura de policia.

EL MINISTRE DE FOMENT

El ministre de Foment ha dit que demà marxarà a Sevilla pera acompanyar al rei en sa tornada.

OBRES A MELILLA

El general Marina ha conferenciat extensament ab el senyor Calveton.

El ministre de Foment ha dit al general Marina que, d'acord ab el ministre de la Guerra, estudiarien abdós ministres, dins dels límits de Melilla, la construcció de carreteres y altres obres públiques.

UN CONGRÉS

Aquesta tarda's reunirà a la Direcció d'Agricultura el Comitè Nacional que tractarà dels assumptes que han de discutirse en el segon Congrés d'Associacions científiques, agronòmiques, colonials y tropicals, que s'ha de celebrar a Bruseles el vinent mes de maig, y designarà el Comitè les persones que han d'anar a dit Congrés.

El Comitè està format pels senyors Labra, duc de Veragua, Santos Guzman, marquès d'Alonso Martínez y Arce.

L'EXPOSICIÓ DE BILBAO

Ha visitat al ministre de Foment la comissió arribada de Bilbao que gestiona la subvenció pera l'Exposició que ha de celebrarse en aquella població l'any 1912.

Segons han manifestat els comissionats, els plànols que porten pesen 87 kilógrams y han entregat al ministre un plec en el que certifiquen els gastos que la población pensa fer, y de conformetat ab dita quantitat demanen la subvenció, fent constar que si després de verificarse l'Exposició hi hagués un déficit, no reclamarien cap quantitat a l'Estat.

LA DE L'ARGENTINA

El ministre de Foment ha fet a la comissió algunes condicions pera que l'Exposició, en lloc d'Ibero Americana, la convertéixin en Anglo Ibero Americana, perquè, al seu judici, revestiria una gran importancia, y així podria estudiarse la forma d'organisació de les tres grans nacions colonisadores y hi assistirien segurament els Estats Units, perquè es indubtable—ha afegit el senyor Calveton—que'ls nordamericans han reconegut la «granujada» que varen cometre ab nosaltres l'any 1898.

També'ls ha dit el ministre que en cas de celebrarse l'Exposició Anglo Ibero Americana no podria organisarse pera l'any 1912 y que'ls plànols, que ara pesen 87 kilógrams, en pesarien més de 100, però be valdria una prórroga aquesta nova acció.

El ministre de Foment espera, pera publicar la circular sobre l'exportació dels nostres productes a l'Exposició de l'Argentina, una categòrica contestació de la Cambra de Comers de Buenos Aires que garantisi l'exportació de nostres expedicions.

Per això volia conferenciar ab el seu representant a Espanya, senyor Soler y Casajuana, però aquest senyor es a Barcelona y espera que torni a Madrid pera conferenciarhi.

A BARCELONA

En l'exprés surt cap a Barcelona el senyor Hurtado.

DE GUERRA

Ha mort el general Salinas.

Deixa una vagant de general de divisió.

Com que'l dia 19 passa a la secció de reserva, per complir l'edat reglamentaria, el general Valarino, se creu que's cobriran abdues vagants, formulantse, per lo tant, una proposta d'ascensos que compendrà dos generals de brigada y dos coronels, un d'infanteria y un altre d'Estat Major.

CONGRÉS D'EMIGRACIÓ

Aquest estiu se celebrará a Oviedo un Congrés nacional d'emigració.

PROTECCIÓ ALS ESPANYOLS AUSENTS

Baix la presidencia del senyor Labra se reunirá demá la Comissió executiva del Congrés d'Emigració que's celebrará a Santiago pera tractar de les bases pera constituir una Societat protectora dels espanyols que's troben fora d'Espanya.

EL SENYOR ROURE

L'antic caciquista gironí senyor Roura es actualment a Madrid y ha celebrat conferencies ab caracterisats homes polítics, puig sembla que's vol presentar candidat per Girona.

EL SENYOR HURTADO

Ha arribat procedent d'Andalusia el senyor Hurtado, qui ha sortit ab l'exprés cap a Barcelona.

LES CORTS

Un periódic diu que no será extrany que les actuals Corts se reuneixin a la vinenta primavera pera votar alguns créditos extraordinaris y aprovar els pressupostos, tancantse tot seguit fins al mes d'octubre.

M. REGNAULT

El representant de Fransa al Marroc, M. Regnault, ha conferenciat extensament ab els senyors Canalejas y García Prieto.

Abdós s'han mantingut reservats respecte a lo tractat en la conferencia.

M. Regnault marxa aquesta nit cap a Granada.

VISITA D'UNA REINA

Es inexacte que la reina Marguerida d'Italia vingui a Madrid; en cambi se conifrma que vindrá la reina Amelia de Portugal.

D'HISENDA

El senyor Cobián ha conferenciat ab el senyor Canalejas.

Han tractat de problemes molt importants d'Hisenda, que's reservaren, dient que molt aviat seran coneguts.

UNA MANIFESTACIÓ

Sevilla. — A les dotze del matí ha sortit de l'Ajuntament una manifestació pera solicitar que's celebri a Sevilla una Exposició fbero-americana.

Hi assistiren unes 30,000 persones, essent presidida per l'Ajuntament en corporació, diputats, senadors, el bisbe y representants del comers y de l'industria.

Una comissió pujá al regi alcássar a visitar al rei.

Don Alfons prometé influir prop del Govern pera que aquest apoi l'iniciativa.

L'arcalde doná compte al poble de la resposta del rei.

OBSEQUI A UN MILITAR

Els oficials de cavalleria han obsequiat ab un banquet al coronel Cavalcanti que tant se distingí en la campanya de Melilla.

UN INFANT FERIT

San Lúcar de Barrameda. — Un pillet tirá algunes pedres contra l'automóbil en que anava l'infant Antoni d'Orleans, trencant els vidres y ferint an aquell en un bras.

L'autor d'aquest fet ha estat detingut.

RESOLUCIÓ COMENTADA

La resolució del senyor Besada de retirarse temporalment de la política segueix essent molt comentada, interpretantse de diverses maneres.

Se creu, empró, que pendrá part en les deliberacions de les futures Corts.

L'OCUPACIÓ DEL RIF

En el ministeri de la Guerra se calcula que la guerra y ocupació del Rif costará encara aquest any uns 50 milions de pessetes que's portaran a un pressupost especial.

UNA VAGA

Ferrol. — A conseqüencia de negarse l'empresa a concedirlos aument de jornal, s'han declart en vaga els obrers que treballen en la construcció del dic de 20,000 tonelades.

VISITA A LA CREU ROJA

Valencia. — El general Polavieja ha fet una visita d'inspecció a la Creu Roja d'aquesta ciutat.

ASPIRANTS A UNA CÁTEDRA

Al concurs lliure anunciat pera proveir la plassa vagant de professor numerari de declamació del Conservatori de Madrid, s'han presentat Donato Giménez, Sánchez de León, Josep Rubio, Frederic Oliver y Ceferí Palencia.

El ministre d'Instrucció pública ha remés a l'Academia Espanyola les instancies dels concursants pera que formuli la proposta.

EL GOVERNADOR DE CANARIES

El nou governador civil de Canaries don Rafel Comenge, no marxraá an aquell arxipélag, fins que retorni a Madrid el senyor Canalejas, puig aquest li digué que tenien d'esmorzar junts pera ampliarli les instruccions que li te donades.

REFORMA EN LA CONTRIBUCIÓ

El senyor Cobián vol empendre la reforma en la contribució, preferint, no obstant, acabar abans el catastre.

EN MELQUIADES ALVAREZ

Diu un periódic republicá que, requerit el senyor Alvarez (don Melquiades), pels republicans de Reus pera que'ls orienti en política a l'objecte de saber a qué atenirse en el moviment polític actual, el senyor Alvarez va a empendre un periode d'activitat, ab el fi d'agrupar les dretes republicanes y organisarles pera lluitar per l'ideal, posantse ell al cap de elles, de les dretes, d'acord, no obstant, ab els radicals.

El punt inicial de la campanya será una carta dirigida als correligionaris de Reus, especie de manifest que está acabant.

Després empendrá la campanya pera organisar les seves hosts y constituirse en partit polític, apte pera governar, quan sigui precís y arribi el moment.

ELS RADICALS MADRILENYS

Els radicals madrilenys diuen, per medi del seu orgue en la Prempsa, que no han pensat encara en tirar al carrer la candidatura radical pera lluitar en les properes eleccions, entre altres motius, perqué fins que'l decret de disolució no s'hagi publicat en la «Gaceta», no creuran en les eleccions estant al davant del Govern un home de les condicions del senyor Canalejas que no'ls inspira cap confiansa de seguretat ni d'estabilitat en el Govern.

Els radicals no volen edificar en l'aigua.

LA QÜESTIÓ DEL MARROC

Han conferenciat pera tractar de la qüestió del Marroc el general Alfau y el ministre de la Guerra y després aquest ab el general Marina el qual li doná compta de la seva entrevista ab els senyors Canalejas y García Prieto y dels extrems de que havien tractat sobre l'exércit de ocupació en el Fiff, obres públiques en aquella regió política que es necessari desenrotllar en nostres possessions y actitut que precisa guardar ab els indígenes.

EL SENYOR GASSET

Ha negat el senyor Gasset que tracti d'evolucionar en la política.

MANIFESTACIÓ REPUBLICANA

El dia 22 de juny tindrá lloc el trasllat dels cadavres d'un capitá y 50 sargents, fusellats en 1866.

Seran conduits desde'l cementiri del N. al del S.

Els republicans aprofitaran aquest acte pera celebrar una manifestació.

UN NOU INVENT

Diuen de Sevilla, que davant del rei, l'armer del parc d'artilleria ha assajat un nou nivent aplicable als fusells maüsers, permetentlos una cárrega de 10 cartutxos en pocs moments.

UN MINISTERIAL OPTIMISTA

Un personatge canalejista assegurava avui, que les Corts ja funcionaran abans del 15 de juny.

També afirmava que'ls problemes social, jurídic y económic, se resoldran sense dificultats.

Alguns suposen que en lo referent al problema religiós també s'hi donará solució desapareixent els privilegis y excepcions y entrant a regirse per la llei comú les Corporacions que gosen de situació especial.

Será modificada la llei de 1887.

El mateix ministerial nega que s'hagi presentat cap conflicte ab el Vaticá.

BENEFICI DE LA GUERRERO

Al teatre de la Princesa ha tingut lloc el benefici de l'actriu Maria Guerrero.

El teatre presentava un brillantíssim aspecte.

S'ha estrenat el poema en tres cants «La tragedia del beso», obra den Fernández Saw.

Ha tingut éxit.

També s'ha estrenat l'obra en un acte y tres quadros «La reina vieja», den Guimerá, ab ilustracions musicals den Morera, que ha estat ovacionada.

La comedia dels Quintero, «Herido de muerte» ,que també s'estrenava, passá sense pena ni gloria.

CONTRABÁNDOL DE CAFÉ

Santander.—S'ha descobert un important contrabàndol.

Resulta que's feia introduint en cada sac d'adobs químics un de més petit que contenia 25 kilograms de cafè.

La quantitat de cafè així passada representa moltes tonelades.

Com que ningú's presentava a reclamar el genre s'ha decomisat.

S'ignora'l nom del consignatari, puig venia a l'ordre.

L'ALMIRALL VINIEGRA

Càdiz. — Ha arribat l'almirall Viniegra.

NOU GOVERNADOR

Palma. — Ha arribat l'almirall Viniecivil.

LA PREMPSA DE GIBRALTAR

Cádiz. — La prempsa de Gibraltar excita al Govern anglés que tracti de que no arribin a durse a terme'ls propósits de la Cambra de Comers de Melilla, que ha demanat al Govern espanyol mesures aranzelaries que afavoreixin el comers espanyol ab el Rif.

Afegeixen els periódics que la cooperació política ab que les potencies han contribuit al bon éxit de la campanya del Rif, exigeix justa reciprocitat per part d'Espanya per medi del régim de porta oberta.

DE MELILLA

TELEGRAMA OFICIAL

«S'ha celebrat soc a Benisicar, de Melilla en el que's diu lo següent:

Madrid.—S'ha rebut un despatx oficial

Un centinella del regiment de Wad-Ras que prestava servei en les avensades de Seluan ha estat agredit pels moros que li feren diversos dispars de Remington.

Una patrulla sortí en persecució dels agressors, però a causa de la fosquetat de la nit, no fou possible trobar el seu rastre.

Se creu que'l mòbil de l'agressió tou el propòsit d'apoderarse del fusell que tenia'l centinella.»

EXTRANGER

ANGLATERRA Y ALEMANYA

Hamburg. — En un discurs pronunciat durant el banquet donat per l'Unió de l'Extrem Orient, el príncep Enric de Prussia ha declarat que en el seu viatge per Anglaterra ha celebrat algunes conferencies ab altes personalitats havent pogut adquirir la seguretat dels sentiments amistosos d'Anglaterra envers l'Alemanya.

Creu el príncep que res hi ha que oblidar de quant tendeix a enrobustir els sentiments de confiansa que uneixen als dos paisos.

LA GUERRA SANTA

Casa Blanca. — Alguns contingents de les tribus de Zaer, Zaian y Zemur responent a les prédiques de guerra santa del morabit Hamudar, han format una harca de 4,000 homes, a l'objecte d'atacar les guarnicions franceses de la Chauia, creientse que'l retorn de la columna Moiner al campament de Boulhaut es una retirada.

PEL SUFRAGI UNIVERSAL

Berlin. — Després d'un miting celebrat per l'Unió democrática, nombrosos manifestants se dirigiren a Friedrichstrane reclamant el sufragi universal.

La policia'ls dispersá.

LA FEDERACIÓ BALKANICA

Petersburg. — En els círcols diplomátics corre'l rumor de que'l rei de Serbia, després d'un viatge a Russia anirá a Constantinopla ab el fi exclusiu de parlar ab el ministre otomá, de les bases de la futura Federació dels Balkans, composta de Turquia, Bulgaria, Serbia, Rumania y Montenegre.

Russia afavoreix aquest projecte, convensuda de que la creació de la poixanta Confederació dels Balkans seria'l sol medi de desfer les maniobres d'Austria que aspira a extendre'ls seus dominis en Orient, ab la complicitat de la cancilleria de Berlin.

VAGA DE TRAMVIARIS

Roma. — El diumenge's sospengueren els serveis tramviaris.

Els administradors han assajat d'organisar un servei reduit.

Els tramvies seran conduits per inspectors, protegits per la forsa pública.

CONTRA'LS DIFAMADORS DEN FERRER

París. — A instancia de la filla den Ferrer, donya Trinitat Ferrer, se perseguí judicialment als autors d'uns cartells fixats per París, en els quals se difamava la memoria den Francisco Ferrer.

El tribunal ha condemnat als autors d'aquells cartells a una penyora de 400 francs, a la publcació de la sentencia en diversos diaris y a esser fixada en els mateixos llocs ont posaren aquells anuncis.

Donya Trinitat Ferrer ha renunciat al import de la penyora en favor de l'escola lliure de Charleville, fundada pel seu pare.

L'AUTONOMIA DE MACEDONIA

Constantinopla. — Segons la «Nova Prempsa Lliure», el rei Ferran demanará a Constantinopla que Turquia concedeixi a Macedonia l'autonomia.

El sobirá belga se comprometerá, en cambi, a renunciar a les aspiracions de Bulgaria en aquesta provincia.

TURCS Y BÚLGARS

Londres. — Diu el «Daily Mail», en un despatx de Sofia:

A Rustchuk, una senyoreta se va casar, contra la voluntat de la seva familia, ab un funcionari búlgar.

Els pares varen intentar la separació del novell matrimoni.

El públic se va amotinar, intervenint a favor de la nuvia.

El motí ha pres increment, produíntse algunes colisions ab la policia.

Hi ha intervingut la tropa,fent foc y resultant 15 morts y 30 ferits.

DON JAUME Y EL PAPA

Roma. — Don Jaume ha declarat que les informacions publicades per la prempsa, respecte a la seva entrevista ab el papa, són completament falses.

Ha afegit que únicament parlá ab el papa, d'assumptes privats y per aixó totes les consequencies polítiques que's vulguin treure d'aquell acte careixen de fonament.

SUICIDI D'UN MILIONARI

Nova York. — S'ha suicidat, engegantse un tret de pistola al cap, el conegut milionari Langhim.

Se matá a consequencia d'una violentíssima disputa ab la seva dona.

EMIGRANTS ESPANYOLS

Southampton. — Ha fondejat el vapor «Sutherland».

Porta 318 emigrants espanyols.

Durant la travessia ne moriren dos.

EL BANDOLER LOPKIN

Petersburg. — A casa de la princesa Olga ha estat agafat el célebre bandoler Miquel Lopkin, el qual servia, disfressat de dona, en calitat de cambrera.

El seu tracte, afable y correcte, feu que ningú pogués sospitar d'ell, fins que se li ha descobert l'engany per una casualitat.

EL SOLDÁ DE TURQUIA

Belgrado. — El soldà de Turquia ha expressat el desitg de tornar al rei Pere la visita que aquest ha de ferli un d'aquests dies.

LES NOCES DEL REI DE PORTUGAL

Biarritz. — El rei Eduard ha celebrat una nova conferencia ab la reina de Portugal, assegurantse que ha quedat acordada definitivament la boda de son fill ab una princesa anglesa.

EXPLOSIÓ

París. — A Chambon-Tengeroles, a dos quarts de dotze d'anit, una forta detonació produí gran alarma.

Se averiguà que havien sigut colocats dos cartutxos de dinamita en la porta de la casa d'un patró, causant de la perllongació de la vaga de metalúrgics.

No ocorregueren desgracies, si bé'ls desperfectes que sofrí l'edifici foren molt grans.

A LA FRONTERA INDIA

París. — Durant un petit combat ab les tribus de la frontera nordoest de les Indies, ha sigut mort un capità anglès.

TRACTAT FRANCO-PORTUGUÉS

Lisboa. — Sembla cosa resolta la firma del tractat de comers franco-português, abans de fins del que som.

INONDACIONS

París. — Les fortes pluges d'aquests dies han causat noves inondacions en diferentes comarques, especialment en Bretanya y Marchia.

De Brest telegrafien haver causat l'aigua grans destrosses en moltes poblacions.

De Cherburg afegeixen que anit un horrible cició causà molts danys, essent impossible tranzitar pels carrers.

A Tourleville s'endemoca un mur, matant a una dona.

En abdues comarques segueix plovent copiosament.

CÓNSUL ASSASSINAT

Munic. — El cònsul argentí Glizer ha sigut assassinat per la seva dona.

CARRERES DE CAVALLS

Roma. — En les curses de cavalls celebrades ahir, el primer premi el guanyà el cavall «Vistaria».

Hi assistiren els reis, la princesa de Serviá y nombrós públic.

L"ECONOMISTE EUROPEEN„

París. — «L'Economiste Europeen» publica una informació d'assumptes d'Espanya.

Diu que continúen els preparatius electorals, per més que creu que en Canalejas no farà les eleccions.

Desconfia de la sinceritat de les persones que's diuen previsores y que calculen en 200 milions l'import dels projectes anunciats pel senyor Canalejas.

Creu que Espanya no's troba en situació de ficarse en aventures.

Aquest any reapareixerà el déficit, perquè'ls gastos militars bastaran pera absorvir tot el sobrant y més del pressupost.

Malgrat els esforsos pera ocultarho, aviat tothom coneixerà l déficit.

GRANS MAGATZEMS **EL SIGLO**

Considerables assortits
en
ARTICLES PERA REGAL

Bronzos - Articles de pell - Miralls - Bisuteria
Joieria - Rellotgeria - Coberts de plata - Centres
Figures - Escribanies - Fonógrafs - Mobles
Perfumeria - Fotografia - Dibuix - Pintura
Vaixelles - - - Serveis de cristall
y articles de metall blanc pera taula

VARIADA COLECCIÓ D'ADORNAMENTS
propris pera
Palmes y rams

Novetat en figures de porcellana

EXTENS ASSORTIT
EN
MODELS FANTASIA PERA REGAL

ESPECTACLES

GRAN TEATRE DEL LICEU.—Festival Wagner Atenent les justes indicacions de varis wagneristes, l'empresa ademès de les diferentes clases d'abonament que tenen establertes, els admitirà també per un sol de les tres cicles de quatre funcions cada una.

TEATRE CATALÀ ROMEA.—Avui, assaig general de «La passió de Jesús», obra en 7, actes y 38 quadros, que's reprendrà dimecres després de 20 anys, ab decorat Soler y Rovirosa, Moragas y Alarma y Chia.—Despatx a comptaduria pels 5 únics dies.

TEATRE TÍVOLI. — Avui, dimars, de sis a dos quarts de vuit, vermouth: primer, Cinematògraf; segon, «Que inocencia»; tercer, ramellet d'atraccions, les angleses, madame Debriege, la gitana Dora y Doro el *chiquitin*..—Nit, a les nou: primer, «1,000 duros»; segon, el *vaudeville* en tres actes, «Las grageas Hércules», èxitàs sugestiu, de molts enredos picarescs; tercer, a les dotze, ramillet d'atraccions, primer, les angleses segon, madame Debriege; tercer, Dora.— Preferencia ab entrada: 2 pessetes; de platea: 1'50; entrada general: 50 cèntims. — Divendres, benefici de la gitana Dora. — S'apropala el estrena: «Ohe! Ohe!».

TEATRE DE NOVETATS. — Gran temporada de Cinematògraf y atraccions. Avui, dimars, 15 de mars.

5 ATRACCIONS D'EXIT 5

Tots els dies feiners, seccions contínues de quatre a vuit y de dos quarts de dèu a les dotze. Exit sens igual als originals y aplaudits,

THE SATANCLAS

ab la seva nova «Machicha diabólica», rica prepresentació y luxosos trajos, ovacions l'eminent imitador cómic Mr. C. Augurte, Sisters Borkanis' Miss Victoria The Frems.—Palcs: 2 pessetes; entrada ab dret a ocupar localitats excepte els palcs, 25 céntims.—Dimecres, grandiòs DEBUT. Dijous, matinee infanltil.

TEATRE GRANVIA. — TEATRE LIRIC CATALÀ. —Aquesta empresa, a petició del públic y tenint en compte que pot oferir un gran milloament en l'espectacle, ha acordat fer seccions dobles essent avui, la primera de la temporada.—Funció vermouth doble per avui, dimars, de sis a vuit: primer, «La presò de Xauxa»; segon, Cinematògraf; tercer, per primera vegada y única en secció vermouth, «La festa major»; quart, Cinematògraf. — Butaca ab entrada: 60 céntims; entrada general 25 cèntims Nit, a les nou: primer, «La presò de Xauxa»; segon, penúltima representació de «La Veu del Poble y el Poble de la Veu»; tercer, l'èxit de la temporada, «La festa major», en la que tants aplaudiments se guanya el tenor senyor Vidalés; quart, «Comiat de soltería».—Dijous, estrena importantíssima de «Vilacalmosa», en dos actes, de Avelí Artís y C. Oró. — Aquesta obra s'està pintant decorat nou del escenógraf senyor Ros y Güell.— Se despatxa a comptaduria.

TEATRE NOU. — Avui, dimars, tarda. a un quart de cinc: primer,

GENI Y FIGURA

segon, la graciosissima comedia

Educació de Princep

MARGUERIDA XIRGU, EMINENT

Nit, a un quart de dèu: primer, el poema

SALOMÉ

creació Borràs Xirgu, segon, el xispejant y sugestiu *vaudeville*,

Pastilles Hércules

èxitàs sempre creixent. — Nota: El dijous, 17 estrena com a Paris de la comedia

L'ASE DEN BURIDAN

Urgellés està pintant pera la pròxima estrena:

CAROLINA & C.º

Aviat. «Salomera». — Se despatxa a comptaduria.

TEATRE SORIANO

Avui, dimars, 15 de mars 1910

A dos quarts de quatre, secció senzilla
1. Cinematògraf.
2. LA RONDEÑA.

A les cinc, secció doble

1. Cinematógraf.
2. LA VIUDA MILLONARIA.

Nit, a les nou

1. CARRANQUE.
2. EL CONTRABANDO.

La Corte de Faraon

TEATRE SALA IMPERI. — Avui, dimars tarda a les cinc: primer, 41 representació de la grandiosa opereta en tres actes,

LA VIUDA ALEGRE

segon, Candelera Medina.—Nit, a dos quarts de dèu, programa de broma: primer, «Las bandoleras», projectantse l'interessantíssima película; segon, «Los mosqueteros» y tercer, Candalera Medina.—Demà, dimecres, nit, despedida. Adèu a Barcelona de l'hermosíssima Candalera Medina.

GRAN FRONTÓ COMTAL. — Tots els dies grans partits per renomenats pilotaris. — Entrada, 1'25 pessetes.

Cinematògrafs

SALA MERCÉ Novetats a les grutes. Tots els dies estrenes de películes: «Revolució Albanesa»; «Enterro á Abissinia»; «Sacrifici d'una mare»; la notabilíssima «Concurs de Sky» y altres.

GRAN CINE BOHEMIA. — Programa escullit en películes d'estrena. Exit de la grandiosa pelicula,

Cid Campeador

y tres estrenes, «Albaine rebelde», «Caza de la Foca», «Las dos citas» y altres de novetat.—Seccions tarda y nit.—Tots els dies variació de programa.

Concerts

Palau de la Música Catalana

Dies 29 mars y 2 abril. Concert pel eminent pianista ***EMIL SAUER.*** TOURNÉE DE DESPEDIDA. — Programes extraordinaris. — Queda obert l'abonament. Dotesio, 1 y 3, portal de l'Angel, magatzem de música.

GRAN CAFE-RESTAURANT DE NOVETATS. — Tots els dies grans concerts.

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE—Concerts tots els dies Coberts desde pessetes, 3'50. Els divendres, bouillabaise. Dissabte, menú corrent y vagetaria

Botlletí comercial

13 de mars de 1910

Moviment de Borsa

BORSA DE BARCELONA

COTISACIÓ OFICIAL

	Operacions	Dinar	Paper
Londres 90 dies	00'00	25'42	00'00
Londres xec	26'00	00'00	26'95
Paris xec	6'55	00'00	6'90
Madrid y plasses bancables a 8 dies vista	0'30	0'00	0'00
Fondos públics			
Deute Interior 4 0[0 fi de mes	88'05	88'05	88'075
Deute Interior 4 0[0 fi pròxim	00'000	00'00	00 000
Deute nter. comp. S. A 4 0[0	88'30	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. B 4 0[0	88'30	00'00	00'00
Deute Inter. comp S. C 4 0[0	88'30	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. D 4 0[0	88'05	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. E 4 0[0	88'025	00'00	00'000
Deute Inter. comp. S. F 4 0[0	00'00	00'00	00'00
Deute In. comp. S. G y H L	00'00	00'00	00'00
Deute Inter. en diferts. S. 4 0[0	00'00	00'00	00'00
Deute Amortizable c. S. A	102'25	000'00	000'00
Deute Amortizable c. S. B	000'00	000'00	000'00
Deute Amortizable c. S. C	102'20	000'00	000'00
Deute Amortizable c. S. D	000'00	000'00	000 00
Deute Amortizable c. S. E	00 0'00	000'00	000'00
Empréstit municipal. 4 1[2 0[0	00'00	00'00	00'00
Empréstit munic 1.er maig de 1903 y mars 1904, 4 1[2	00'00	0 0'00	00'00
Empréstit munic. 1.er janer y 1.er juliol 1908—S. A, B y C	97'50	97'15	97'35
Empr. s. Munic. Bonos Ref.	95'85	95'75	90'00
Obligacions comptat			
F. C. Nord Villalba a S.	98'00	97'85	98'00
F. C. Osca a Fransa y altres línies (4 per 100)	00'00	98'00	98'25
F. C. y Mines Sant Joan	00'00	84'00	84'25
Tarragona a B. y F.	60'00	59'85	60'00
Madrid a Saragossa y a A.	000'00	107'25	107'50
M. a S. Serie B. núms. 1 al 150.000	105'25	105'15	105'35
M. a S. Serie C. núms 1 al 150,000	98'25	98'25	98'50
Madrid B., Reus a Roda	60'00	59'75	60'00
Almansa a V. y T. adherides.	82'00	81'85	82'15
Medina a Z.ª y Ore. a Vigo.	51'50	51'40	51'60
» » prior. s. G. y H.	79'25	79'00	79'50
Mad. a Các. Port. y O. d'Esp.	000'00	104'50	105'00
Id. id. id. id. 3.ª S.	00'00	96'75	97'25
Vasco-Asturiana	000'00	107'00	108'00
Companyía General Tramv.	97'00	97'00	97'50
Companyía Barcel. Electrici.	104'75	104'50	105'00
Companyía Barcel. Electrici.	97'00	96'75	97'25
Companyía Transatlántica	00'00	00'00	00 00
Canal d'Urgell	00'00	76'00	76'50
Comp. Gener. Tabac. Filipin.	000'00	101'50	102'00
General sucrera d'Espanya	00'00	90'5 0	91'00
Port de Barcelona emp. 1908.	106'75	000'00	000'00
Accions fi de mes			
Banc Hispà Colonial	171'80	171'80	172'10
Catalana General de Crèdit.	00'00	000'00	000'00
F. C. Medina a Z. O. V.	22'25	22'25	22'30
F. C. N. d'Espanya	83'45	83'45	83'50
Id. Madrid, Saragossa a Alacant	95'30	96'20	96'25

BORSÍ DEL MATÍ

Informació de la casa Fills de F. Más Sardá, Rambla del Mitg, 20.

	Obre	Tanca
Interior fi mes	88'12	88'12
Alacants »	96'10	96'10
Nords »	83'45	83'50
Orenses »	00'00	00'00
Colonials »	—	00'00

BORSÍ DE LA TARDA

Informació de la casa Fills de F. Mas Sardá, Rambla del Mitg, 20.

Interior fi de mes	88'01	88'02
Alacants id.	—	—
Nords id.	83'45	83'45
Orenses id.	00'00	00'00

CAMBI DE MONEDES

Informació de la casa Fills de F. Mas Sardá, Rambla del Mitg, 20.

Alfons	6'40	per 100
Isabel	9'40	id.
Unses	6'40	id.
Or de 4 duros	5'90	id.
Or de 2 y 1 duro	4'40	id.
Dollars	9'40	id.
Lliures esterlines	26'70	id.
Francs	6'55	id.
Marcs	130'00	id.

Plassa de Barcelona

CAFÉS Y SUCRES

Informació de la casa R. Galsert, Princesa, 54

Sucre (Base 88 per 100)	Hamburgo Obra	14 mars Tanca
Mars	14'40	00'00
Maig	14'47	00'00
Agost	14'00	00'00
Ocbre-Dbre	11'60	00'00
Calma		

El Havre 14 mars

Café (good average)	Obre	Tanca
Mars	45'25	45'00
Maig	48'00	47'75
Juliol	47'75	47'50
Setembre	47'75	47'00
Sostingut		

Nova York 14 mars

Café (Tipa núm. 7)	Obre	Tanca
Mars	—	—
Maig	—	—
Juliol	—	—
Setembre	—	—
Sostingut		

Paris 14 mars

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
Mars	40'37	40'62
4 Maig	40'75	40'87
Juliol-agost	40'75	41'00
4 Ocbre.	33 75	33'37

Londres 14 mars

Sucre (Base 88 per 100)	Obre		Tanca	
Maig	14l5	1l4	14l5	3l4
Setbre	14l6	3l4	14l7	0l0

Ferm

COTONS

Informació del "Centro Algodonero de Barcelona".

Liverpool 14 mars

	Anterior Tanca	Anterior Obre	Avui Obre	Avui Tanca
Disponible	8'06	0'00	0'00	0'00
Mars-Abril	7'78	7'81	7'81	8'08
Abril-Maig	7'72	0'00	0'00	7'79
Maig-Juny	7'64	7'73	7'72	7'76
Juny-Juliol	7'63	0'00	0'00	7'73
Juliol-Agost	7'57	7'61	0'00	7 67
Agost-Setembre	7'20	7'30	0'00	7'61
Setembre-Octubre	6'83	0'00	6'67	7'32
Octubre-Novembre	6'62	0'00	0'00	6'60
Novembre-Desembre	6 52	0'00	0'00	6'78
Desembre-Janer	6 51	6'66	00 0	6,60
Janer-Febrer	6'50	6'60	0'00	6'58
Febrer-Mars	6'5 0	6'58	0'00	6,57

Alexandría 14 mars

	Obra Anterior		Obra Avui	
Mars	29	13l16	29	5l8
Novbre	23	17l32	23	11l16

Sostingut

New York 14 mars

	Anterior Tanca	Anterior Obre	Avui Tanca	Avui Obre
Disp.	15'10	00'00	00'00	
Mars	14'91	14'92	00'00	
Maig	14'88	14'92	14'95	
Juliol	14'59	14'64	14'66	
Agost	14'04	14'08	00'00	
Set.	13'08	00'00	00'00	
Obre	12'63	12'67	12'75	
Des.	12'42	00'00	00'00	

New Orleans 14 mars

	Anterior Tanca	Anterior Obra	Avui Tanca	Avui Obra
Disponible	14 11l16	00'00		
Mars	14'62	00'00		
Maig	14'69	14'87		
Juliol	14,87	14'94		
Agost	14'14	00'00		
Setembre	13'15	00'00		
Octubre	12'61	00,00		
Desembre	12'41	00'00		

Arribades als ports dels Estats Units.— 12,000 balas, contra 14,000 al mateix dia de l'any anterior.

Preus corrents dels cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers, d'aquesta Plassa, en pessetes els 50 kilos, neta valor al comptat.

	Procedencies	Middling fair	Fully good middl.	Good Middling
New-Orleans-	—	—	—	—
Texas	. 222'0 a 224'0	216'0 a 217'0	213'0 a 214'0	
Altres ports	. 218'0 a 220'0	214'0 a 215'0	211'0 a 212'0	

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. Rezés.

Dia 14 de mars

Andalús nou, nou a 110'00 pessetes; Andalús vell a 115'00; Tortosa, de 121'00 a 128'00 Baix Aragó de 139'00 a 147'00.

Preus per duros els 100 kilos fora consums.

Arribades pels molls y estacions el dia d'ahir.

Estació del Bogatell, 8,000 kilos.

Estació de Vilanova, 0,000 kilos

Estació del Nord, 0.000 kilos.

OLIS REFINATS

En calxes de 6 cantis de 4 litres:

Regás Extraverge, a 8'00 pessetes cada llauna.

Regàssuperfi, a 7'00 id. id. id.

La Trompeta, a 6'00 id. id. id.

TURTÓS

Informació de la casa Tomàs y Josep Ortella.

Turtó de coco 17 1[2 a 18 1[2, turtó de llinosa de 23'00 a 24'00; turtó de sèsam de 17'50 a 18'50 turtó de cacauet de 17'75 a 18'75.

METALLS

Informació de la casa Thomas Morrisson and C. Plassa Palau, 16. Bilbao y Huelva

		Londres 11 mars Lliu.	Schel.	Pen.
Cobre	Standard	58	17	6
»	Id.	59	16	3
»	Best Selected	65	5	—
Estany	G. M.	146	15	—
»	Id. 3 mesos	148	5	—
»	Anglès	147	—	—
Plom	Espanyol	13	5	—
Ferro	Escocès	—	57	6
»	Middlesbro	—	51	6
»	Hematitas	—	66	9
Accions	Riu Tinto	76	12	6
»	Tharsis	6	2	6
Exterior	Espanyol	—	95	—
Plata		—	23	5l8
Cambi a 3 mjf		—	31	—

Mercats extrangers

ESTACIÓ ENOTÉCNICA D'ESPANYA A CETA

ESTATÍSTICA COMPARATIVA DE L'IMPORTACIÓ AGRÍCOLA ESPANYOLA A FRANSA EN DESEMBRE DE 1909

VINS. — Durant el dit mes Espanya va enviar a Fransa per les diferentes Duanes de la república 33,859 hectòlitres de vins ordinaris y 8,809 de licor, que sumen en conjunt 42,668 hectòlitres. En el mateix mes de 1909 nostra importació fou de 23,816 hectòlitres lo que dona una diferencia en contra de janer de 1909 de 18,852 hectòlitres.

El consum francès de vins espanyols fou durant dit mes de 7,710 hectòlitres, valorats en 408,000 francs.

Italia durant l'esmentat mes importà 3,134 hectòlitres contra 3,318 que va enviar en el mateix mes de 1909.

Al consum francès hi passaren durant el mes de janer de 1910, 2,905 hectòlitres de vins italians; mentres que'l dels espanyols pujà, com hem dit, a 7,710 hectòlitres.

Argelia importà a Fransa en el mes susdit 695,052 hectòlitres de vins ordinaris y 14,622 de mostos frescs misteles, y vins de licor.

Tunis importà 20,440 hectòlitres.

D'altres paisos s'importaren 7,930 hectòlitres de vins ordinaris y 17,225 de vins de licor y mitseles.

OLIS.—En el mes de janer arribaren d'Espauya 733,000 kilògrams d'oli. En el mateix mes de 1909 varem importar 2.155,700 kilògrams o sigui 1.422,700 més que en janer de 1910.

El consum dels nostres olis a Fransa durant janer d'aquest any passat fou de 190,900 kilògrams.

Italia, durant l'esmentat mes importà 122,900 kilògrams.

FRUITES.—L'importació de nostres fruites a Fransa durant el mes janer de 1910, ha estat de 10.151,400 kilògrs., qual valor puja a 1.789,000 francs.

En el mateix mes de 1909, l'importació fou de 7.668,200 kilògrams, resultant una diferencia en favor de janer de 1910, de 2,483,100 kilògrams.

ARRÓS Y LLEGUMS (verdes y seques).—La seva importació va esser durant el mes de janer de 1910, de 14,600 kilògrams, valorats en 3,000 francs. En igual mes de l'any anterior varem importar 291,700 kilògrams, resultant una diferencia en contra de janer de 1910, de 277,100 kilógrams.

SAFRÁ.—En el mateix mes també entraren a Fransa 2,300 kilògrams de safrà, valorats en 150,000 francs. En el mateix mes de janer de 1909, l'importació va esser de 6,300 kilògrams; resultant una diferencia a favor de janer de 1909, de 4,000 kilògrams.

En resum dels datos que acabem de consignar se'n desprèn que, comparada nostra importació de janer de 1910, ab la del mateix mes de 1909, resulta: que ha disminuit en olis, 1.422,700 kilógrams; en safrà, 4,000 kilògrams; y a aumentat en vins, 18,852 hectòlitres y en fruites 2.483,100 kilògrams.

El valor total de tots els productes espanyols importats a Fransa, durant el passat mes de janer de 1909, s'eleva, segons la manera de calcular les estatístiques franceses, a francs 11.583,000 yel dels productes francesos exportats a Espanya ascendeix a 8.568,000 francs, resultant un benefici a favor d'Espanya de 3.015,00 francs.

CETA.—Per aquest port han vingut d'Espanya durant el mes de janer últim, 2,979 hectòlitres de vins ordinaris y 208 de licor y misteles. D'aquests y dels existents en *entrepot* han passat al consum 1,348 hectòlitres.

OBSERVACIONS ATMOSFERIQUES

L'Observatori Meteorològic de l'Universitat anotà ahir els següents datos:

Hores de observació	Barómetro nivell mar	Temperat.ª a l'ombra	Direcció del vent	Humitat relativa	Classe de núvols	Quantitat de núvols
9 m.	758'46	9'0	N	80	KN	0'1
3 t.	758'14	0'0	S	87	CKN	0'9

Dates	Temperatura Màximes		Mínimes		Velocit. del vent	Aigua evaporada	Plaja en mm.
Sol	26'4	Omb.	4'8	127	1'05	22'00	
Omb.	14'8	Rad.	4'6				

Sortida del sol: 6 h. 3 m. — Se pon: 5 h. 58 m.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2, ter.

FILLS DE F. MAS SARDA

RAMBLA DEL CENTRE, 20.-BARCELONA

Negociem els cupons Interior y Amostisable 1 per 100 venciment primer d'abril pròxim.

Descobriment sensacional

CURACIÓ DE LES MALALTIES DE LA PELL
Y TAMBÉ DE LES LLAGUES DE LES CAMES

La pell - Mals de les cames

ABANS DE LA CURACIÓ

DESPRÉS DE 15 DIES DE TRACTAMENT

Havem senyalat als lectors d'aquest periòdic el descobriment sensacional del senyor RICHELET, apotecari y químic a Sedàn (Fransa), en lo que toca a les malalties de la pell. Heusaquí la llista d'aquestes malalties que han estat curades després d'alguns dies per aquest tractament meravellós.

Eczema, brians, impetigos, acnes, sarpullidos, prurigos, rojors, sarpullidos tarináceos, sycosis de la barba, *picors, varicas, llagues varicoses y eczemes varicoses de les cames; malalties sifilítiques.*

Aquest meravellós tractament exerceix sa acció tant sobre'l lloc ont se localisa'l mal, com sobre la sang, que després d'alguns dies, se troba transformada y purificada.

Tots els assaigs han tingut bon èxit, y no ha sobrevingut jamai una recaiguda després de la curació.

El preu del tractament és proporcionat a totes les condicions de la fortuna. (Hi ha també un tractament pera nois de tres fins a setze anys.)

El senyor RICHELET acaba d'instalar dipòsits a totes les farmacies y drogueries d'Espanya.

Un follet, en llengua castellana, tractant de les malalties de la pell serà enviat gratuitament pels dipositaris a totes les persones que'l demanin.

Pera obtenir també gratuitament aquest follet n'hi ha prou ab dirigirse

AL SR. L. RICHELET, 13, RUE GAMBETTA, SEDAN (FRANSA)

BARCELONA.—SENYORS VICENS FERRER y C.ª, Comers, 60; farmacia y drogueria y la seva sucursal.—SENYORS FILLS DE J. VIDAL Y RIBAS, Moncada, 21; farmacia y drogueria y les seves sucursals.—DOCTOR ANDREU, Rambla de Catalunya, 66, farmacia. — SENYORS URIACH Y C.ª, Moncada, 20, drogueria; SENYORS RIUDOR Y PARÉS, Porta de l'Angel, 14, drogueria.—D. JOSEP SEGALÁ ESTALELLA, Rambla de les Flors, 4, farmacia, (Centre d'específics) —D. VILADOT, farmaceutia.—D. ANTONI SERRA, farmaceutia.

DEBILS Si voleu recuperar FORCES prenen el HIPOFOSFITS PERE CASANOVAS

Els metges y el públic de molts anys que ho prescriuen y demanen. Ab el seu ús tornen les *forces de voluntat y cos perdudes, dona vigor, tonifica els nirvis, aumenta el color, vos dona gana y depura la sang.* Es indispensable pera aquell que a son cos li falta *vida*, havent esta t castigat ja *per rebreo excessos.* Carrer Avinyó, número 32, Barcelona (davant del Borsí)

PELLETERIA FRANCESA

Gran assortit en Martres, Canadá, Renards, Skungs, Astrakans, etc.—Colls y Manguitos de totes classes. Pells pera adornos de vestits y sombreros. Boás, Echarpes, Etoles y Colliers ploma.—PREUS REDUITS.

Portal de l'Angel número 5, Enfrossol (prop de la Plassa de Catalunya)

FORA PEL MOIXI

Els POLVOS COSMÉTICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pèl de qualsol vol part del còs, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cátis. Aquest depilatori es utilissim a les senyores que tinguin pèl moixí (vello) a la cara y brassos, pera que aixi puguin destruirlo. — S'envia certificat per correus si per endevant se reben UN POT, 250 ptes. 350 ptes. en LLIURANSA de Gira Mata en segells de correu

Farmacia Borrell

COMTE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NÚMERO 52. -- BARCELONA

MOBLES DE A. DIRAT

Exposició permanent de dormitoris, menjadors, despatxos, salons, etc.

Grans magatzems ab 12 portes. Mendizabal número 30, y Sant Pau 50,52 y 54.

Venda de quatre cases de poc preu, situades a Badalona. També se vendria una sola. Raó: Sant Joaquim, 60, Badalona.

Menjador ab vistes a la Rambla 60 àpats, 60 pessetes Rambla de les Flors, núm. 15, principal.

AMASSADORA a bras, poguent funcionar a motor; capiguda 20 kgs., 3 marxes, se ven barata.—Apartat de correus, núm. 358.

Colegi de Sant Ramon

Director: JOAN ESPEL

Manso, 74, principal

PARVULS, ELEMENTAL Y SUPERIOR, DIBUIX Y CALIGRAFIA
PREPARACIÓ PERA L'INGRÉS A L'INSTITUT Y ESCOLA DE COMERS

Recomanats y mitg pensionistes
Classes diurnes y nocturnes

Esqueles mortuories

SE REBEN

A l'Administració fins a les deu de la nit

A l'imprempta fins a les tres de la matinada

PREUS Y TAMANY, SEGONS CATALEG

IBIZA

ART - ARQUEOLOGIA - AGRICULTURA - COMERS
COSTUMS - HISTORIA - INDUSTRIA - TOPOGRAFIA

GUÍA DEL TURISTA
— PER —
ARTUR PEREZ CABRERO

A l'Administració d'aquest diari queden uns quants exemplars d'aquesta interessantíssima obra, la més rica en datos y detalls de quantes s'han escrit referent a Ibissa. — La Diputació de Barcelona ha adquirit bon nombre d'exemplars pera repartir a les Biblioteques. — Això sol demostra l'importancia de l'obra. — Consta de 156 planes, conté 29 gravats de vistes y tipus del país, un plànol de la població y un mapa d'Ibissa y Formentera. ***Preu: 2 pessetes***

Refredat, Pulmonies, Costipat Pulmonar Aufec, Bronquitis, Tisi, Tos, etz., etz.

Els petos ***YODO BALSAMICS,*** del Dr. Estarriot, son el millor medi curatiu d'aquestes malalties com ho recomanen les principals notabilitats mèdiques. Demaneu prospectes que's donen gratis. Se ven a casa en Joseph Clausolles, Ferràn VII, 8 y Rambla del Mitg, 27; Fornells, Homet y Companyia, Pelai, núm. 48, Sucursal de V. Ferrer y C.ª (Ortopedia), Princesa, 1; Farmacia Kneipp, Call, 20 y 22 y al Dipòsit general: **J. Uriach y C.ª - Moncada, 20. - Barcelona**